

Møteinnkalling

Utval:	Styret for Fagskolen i Hordaland
Møtestad:	Sunnhordland, 4. etasje, Fylkeshuset, Agnes Mowinckelsgt. 5, Bergen
Dato:	28.11.2019
Tid:	09:00

Program

Kl. 09.00: Handsaming styresaker

Kl. 11.00: Lunsj

Innkallinga gjeld valde medlemmer i styret for Fagskolen i Hordaland. Ved eventuelle forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

Rektor ved Fagskolen i Hordaland møter på styremøta. Rektor må også melde forfall dersom han ikkje møter.

Roald Kvamme
styreleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off.
PS 41/19	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste		
PS 42/19	Godkjenning møtebok forrige møte		
PS 43/19	Referatsaker (meldingar)		
RS 17/19	Oppdragsverksemd	2015/11453	
RS 18/19	Rekneskapsrapport 3. kvartal	2015/11453	
RS 19/19	Orientering - Tilbod innan RAS-teknologi	2015/11453	
RS 20/19	Medlemskap i Utdanning i Bergen	2015/11453	
RS 21/19	Informasjon om forskrift om høyere yrkesfagleg utdanning	2015/11453	
RS 22/19	Møteplan for styret for Fagskolen i Hordaland 2020	2015/11453	
RS 23/19	Uttale i samband med sak om rom og funksjonsprogram og samlokalisering	2015/11453	
PS 44/19	Ymse		
PS 45/19	Styret sin kompetanse og delegering til rektor	2015/11453	
PS 46/19	Endring av utdanningsløpet for maritim fagskuleutdanning	2015/11453	
PS 47/19	Mål- og tiltaksplan 2019/20 og utkast til nytt kvalitetssystem	2015/11453	
PS 48/19	Tilbudsstruktur for Fagskolen i Hordaland 2020/21	2015/11453	
PS 49/19	Fastsetting av forskrifter for Fagskolen i Hordaland	2015/11453	

PS 41/19 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

PS 42/19 Godkjenning møtebok forrige møte

PS 43/19 Referatsaker (meldingar)

NotatDato: 05.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-214
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Oppdragsverksemd

I styremøte 12.09.2019 vart sak PS 35/2019 om oppdragsverksemd handsama og følgjande vedtak vart gjort:

1. Fagskulen må etablere gode rutinar for oppdragsverksemd i høve til start, drift, føring og oppfølging.
2. Fagskulen må lage ein strategi for kursverksemda i tråd med skulen sin utvikling og arbeidslivet sitt kompetansebehov.

Fagskulen vil komme attende med ei strategi og rutineomtale for kursverksemda ved fagskulen i fortsettinga.

Rutinar

I høve til rutinar så har fagskulen gjennom tidlegare kursverksemd rutinar for å opprette kurs og føre rekneskap etter gjeldande reglar, og skulen vil revidere desse og sørge for at rutinane er godt kjent og brukt av alle som er involvert i kursverksemda. Dei tidlegare fagskulane Bergen maritime fagskole og Bergen tekniske fagskole har hatt ulike rutinar og praksis knytt til kursverksemd, og det er derfor behov for å sikre at det ved Fagskolen i Hordaland er éin felles praksis for å opprette og drive kurs.

Strategi

Fagskulen vil satse på kursverksemd framover for å vere ein større og tydeleg aktør i regionen i høve til både utdanning og etter- og vidareutdanning. Arbeidslivet i regionen har eit stort kompetansebehov og fagskulen må bidra til å imøtekome dette behovet. Vidare er det viktig for fagskulen å vidareutvikle fagmiljøa ved heile skulen og få eit større økonomisk handlingsrom ved å sørge for inntekter gjennom kurs.

Fagskulen ønskjer å undersøke, gjennom dialog med næringslivet, kva kurstilbod arbeidslivet for tida har behov for. Ei slik undersøking må skulen gjere med jamne mellomrom for å heile tida vere oppdatert på kurstilbodet. Dei siste åra har det vore låg aktivitet i kursverksemda og skulen ønskjer å trappe opp igjen aktiviteten, samt å utvikle ny kurstilbod. I dette arbeidet vil ein starte med å tilby kurs retta mot petroleumsnæringa der skulen allereie har etablerte kurstilbod og ressursar som kan starta opp raskt. T.d. vil det bli gitt kurs innan bore- og brønnteknikk allereie i januar 2020. Vidare vil fagskulen satse meir på kurs

der skulen kan nytte sine naturlege fortrinn i høve til alt det gode utstyret ein har, slik som simulatorar og laboratorium.

Vidare vil fagskulen i fortsettinga arbeide aktivt med merkevarebygging av skulen som ein god kursleverandør for å sikre ei auka etterspurnad og aktivitet ved skulen. Skulen vil også setje av ressurs til å administrere kursverksemda og gjere ei vurdering av korleis verksemda skal organiserast, t.d. gjennom ei eiga eining ved skulen e.l.

Notat

Dato: 14.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-224
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Rekneskapsrapport 3. kvartal

Pr. 2.kvartal er Fagskolen i Hordaland sitt årsbudsjett følgende:

Budsjettpost	Revidert årsbudsjett 2019
Løn og andre kostnader	108 020 940
Statstilskot	-87 844 000
Inntekter fra oppdragsverksemd	-650000
Andre inntekter	-9 345 940
Midlar frå HFK	-10 181 000
Sum	0

Skulen har i 2019 budsjettet med 108 mill.kr. i utgifter og tilsvarende beløp i inntekter og fylkeskommunalt tilskot. I tillegg har skulen kr 2 025 600 på disposisjonsfond pga. overskot i 2018.

Pr. 3.kvartal er Fagskolen i Hordaland sitt rekneskap følgende:

Budsjettpost	Regnskap pr. 3.kvartal inkl. midlar frå HFK
Løn og andre kostnader	87 154 855
Statstilskot	-87 414 000
Inntekter frå oppdragsverksemd	-870 000
Andre inntekter	-17 406 175
Sum før HFK-tilskot	-18 535 320
Midlar frå HFK (periodisert)	-7 635 750
Sum	-26 171 070

Rekneskapet pr. 3.kvartal viser samla kostnadar på kr 87'2 mill.kr., medan summen av statstilskot, andre inntekter og periodisert fylkeskommunalt tilskot samla utgjør kr 110'4 mill.kr.

Pr. 3. kvartal er Fagskolen i Hordaland sitt rekneskap pr utdanning følgande:

Utdanning	Regnskap 3.kvartal	BUDSJETT 3.kvartal	AVVIK	Tal studenter	Regnsk ap pr. student	Merknad
Bygg (Bygg og KEM)	11 608 501	10 909 593	698 908	234	49 609	
Lønn og andre kostnader	11 824 617					
Andre inntekter	-216 116					Refusjon lønn + mva komp
Anlegg	2 227 182	2 502 034	-274 852	50	44 544	
Lønn og andre kostnader	2 234 405					
Andre inntekter	-7 223					Refusjon lønn + mva komp
Dekk	10 920 206	9 020 678	1 899 528	76	143 687	
Lønn og andre kostnader	11 532 672					
Andre inntekter	-612 466					Refusjon lønn + mva komp
Elektro (Elkraft og Automatisering)	13 451 474	13 960 153	-508 679	333	40 395	
Lønn og andre kostnader	14 174 096					
Andre inntekter	-722 622					Refusjon lønn + mva komp
Helse	3 014 773	3 719 198	-704 425	55	54 814	Manglar faktura frå Helse Bergen.
Lønn og andre kostnader	3 209 434					
Andre inntekter	-194 661					Refusjon lønn + mva komp
Hjeltnes (Arborist og Lokal matkultur)	2 423 502	1 279 038	1 144 464	26	93 212	
Lønn og andre kostnader	2 488 935					
Andre inntekter	-65 433					Mva komp
Maskin (Maskin, Maskinoffiser og CNC)	11 952 299	11 277 033	675 266	183	65 313	
Lønn og andre	12 339 835					

kostnader						
Andre inntekter	-387 536					Refusjon lønn + mva komp
Mesterbrev	-25 598	84 932		0		Avslutta
Lønn og andre kostnader	55 102					Ompostert lønnskostnader
Andre inntekter	-80 700					
Petroleum (Boring, Havbunn og Prosess)	8 949 363	9 780 038	-830 675	100	89 494	
Lønn og andre kostnader	9 572 085					
Andre inntekter	-622 722					Refusjon lønn + mva komp
Administrasjon, fagskole felles, IT, Bibliotek, skolelokaler og oppdragsverksemd	-83 031 424	-78 011 508	-5 019 916	1 057		
Lønn og andre kostnader	19 723 674					Ventilasjon/ombbygg 756 000
Andre inntekter	-14 471 098					Bransjeprogram 4 945000 - MARFAG 1 383000
Statstilskot	-87 414 000					Factory/Bygg 2 737 500
Inntekter frå oppdragsverksemd	-870 000					
Sum før midlar frå HFK	-18 509 722			1 057		
Midlar frå HFK	-7 635 750					
Sum etter midlar frå HFK	-26 145 472			1 057		

Statstilskotet er budsjettert på administrasjon og ikkje fordelt på utdanningane. Rekneskapet for einskilde avdelingar syner eit meirforbruk, dette vert omtala lengre nede i saka.

Budsjettpost	Budsjett pr. 3.kv	Regnskap pr. 3.kv	Avvik	
Løn og andre kostnadar	79 425 470	87 129 257	-7 703 787	(Av dette er 1'33 lønnskostnader i prosjekt)+ 1'51 andre utgifter i prosjekt
Statstilskot	-83 844 000	-87 414 000	3 570 000	
Inntekter frå oppdragsverksemd	-487 502	-870 000	382 498	
Andre inntekter	-13 572 779	-17 380 579	3 807 800	(prosjektmidlar)

Sum før midlar frå HFK	-18 478 811	-18 535 322	56 511	
Midlar frå HFK	-7 635 750	-7 635 750		
Sum etter midlar frå HFK	-26 114 561	-26 171 072	-56 511	

Prosjekter

NAMN	TILDELT	REST
Digitalt laboratorium	2 177 500	1 966 182
Utvikl.læremidler (bygg)	560 000	406 610
Bransjeprogram industri	3 195 000	2 876 695
Bransjeprogram helse	1 750 000	1 748 275
BIM	122 000	-13 696
Kvalitet i utdanningen	3 000 000	1 608 872
REST	10 804 500	8 592 938

Meirforbruk

UTGIFTER IKKJE BUDSJETTERT	
Ventilasjonsanlegg	750 000
Teknesal	980 000
TOTALT	1 730 000

MEIRFORBRUK AVD.		KOMMENTAR
BYGG	698 908	Klassisk bygningshåndtverk, utstyr ca. 340 000
DEKK	1 899 528	Lønnsutgifter + opplæring og reiseutgifter (2 nye ansatte fra juli)
HJELTNES	1 144 464	Lønnsutgifter + utstyr
MASKIN/MASKINOFF.	675 266	Lønnsutgifter
TOTALT	4 418 166	

På bakgrunn av meirforbruket i dei nemnte postane kan skulen få eit underskot i årsrekneskapet, men då er ikkje skulen sitt disposisjonsfond frå 2018 på kr 2 025 600 medrekna.

Notat

Dato: 05.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-216
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Orientering - Tilbod innan RAS-teknologi

Hordaland fylkeskommune har gjennom INTERREG og Nordsjøprogrammet fått EU-midlar til eit prosjekt kalla Right skills for the right future (RIGHT). Gjennom dette prosjektet skal det utviklast to pilotar som skal bidra til å utvikle ein metode for å kapitalisere på kort- og langsiktige vekstpotensial innan eksisterande og framvekstane blå og energi-relaterte sektorar. Vidare er det gjort ein Gap-analyse og ein kartlegging for regional kompetansestrategi som skal danne grunnlaget for arbeidet med pilotane.

Vidare er det bestemt gjennom RIGHT-prosjektet at ein av pilotane skal vere eit prosjekt med Fagskolen i Hordaland om å redusere kompetansegapet for havbruksnæringa ved å utvikle og gjennomføre eit fleksibelt utdanningstilbod innan RAS-teknologi (Recirculating aquacultural systems).

Fagskuleprosjektet skal utvikle fleksibel modulbasert utdanning innan RAS-teknologi på inntil 60 stp. Prosjektet er avgrensa til å imøtekome kompetansebehov i Hordaland, men eit offentlig utdanningstilbod vil ha eit nasjonalt nedslagsfelt i høve til rekruttering. Målgruppa er i hovudsak små og mellomstore bedrifter (SMB).

Fylkesadministrasjonen har i samarbeid med fagskolen etablert ein prosjekt- og arbeidsgruppe, og 4. desember 2019 vert det planlagt å arrangere ein samling med relevante verksemder frå Hordaland ved studiestad Austevoll for å få innspel til kompetansebehovet og innretninga på utdanninga.

Gjennom RIGHT-prosjektet er det sett av 330 000,- kr til denne piloten som kan nyttast til ekstern ekspertise, i tillegg har Fagskolen i Hordaland fått 300 000,- gjennom havbruksfondet i 2019 til utvikling av tilbod innan havromsteknologi, og desse midlane kan nyttast til dette føremålet. Midlane frå havbruksfondet må overførast til 2020.

Prosjektgruppa planlegger vidare at det skal utviklast eit tilbod som skulen vil søkje NOKUT om akkreditering for innan fristen 1. mars 2020, og vidare starte opp hausten 2020. Styret vil få studieplan til handsaming før det vert søkt NOKUT om akkreditering.

Notat

Dato: 06.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-219
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Medlemskap i Utdanning i Bergen

Fagskolen har søkt om medlemskap i Utdanning i Bergen og har fått godkjent medlemskap frå og med 01.11.2019 (sjå vedlegg).

Utdanning i Bergen er ein nettverksorganisasjon som skal styrke samhandling mellom utdanningsinstitusjonane, samfunnet og arbeidslivet i Bergen og Bergen omland. Utdanning i Bergen har ei rekke aktivitetar saman med utdanningsinstitusjonane i løpet av året for å nå visjonen om at Bergen skal vere den beste storbyen å studere i.

Utdanning i Bergen er leia av eit styre beståande av representantar frå medlemsinstitusjonane, og Fagskolen i Hordaland skal også melde inn ein representant til styret. Følgjande utdanningsinstitusjonar og organisasjonar er medlem i Utdanning i Bergen:

- Universitetet i Bergen
- Høgskulen på Vestlandet
- Norges Handelshøyskole
- Handelshøyskolen BI
- NLA Høgskolen
- VID vitenskapelige høgskole
- Høyskolen Kristiania
- Studentsamskipnaden på Vestlandet
- Bergen kommune
- Hordaland fylkeskommune
- Bergen næringsråd

Gjennom medlemskapet vil Fagskolen i Hordaland mellom anna få delta på, og vere ein bidragsyter i, arrangement retta mot elevar, studentar, rådgjevarar og andre. Til døme skal det arrangerast open dag ved alle utdanningsinstitusjonane i februar 2020, og arrangementet skal gi aktuelle søkjarar informasjon om utdanningane. 18.11.2019 vert det også arrangert eit strategiseminar om studie- og kompetansebyen Bergen for at medlemsinstitusjonane skal utarbeide ein felles strategi om posisjonering som skal rette seg mot merkevarerbygging av Bergen som ein by med berekraftige utdanningstilbod. Studentane ved Fagskolen i Hordaland vil også gjennom medlemskapet få tilgang til ei rekke sosiale studentarrangement.

Medlemskap i Utdanning i Bergen vil bidra til å styrke kjennskapen til fagskulen som ein høgare yrkesfagleg utdanningsinstitusjon, og fagskulen vil dra fordel av felles marknadsføring av Bergen som studentby.

Vedlegg:

Svar på søknad om medlemskap

Til: Fagskolen i Hordaland

Bergen, 06.11.19
2019/25062 MIGR

Vedrørende søknaden om medlemskap i Utdanning i Bergen

Vi kan med glede meddele at styret til Utdanning i Bergen har vedtatt å innvilge Fagskolen i Hordaland sin søknad om medlemskap i Utdanning i Bergen med virkning fra 01.11.19.

Grunnbevilgning

Med gjeldene bevilgningsmodell for 2019, ville deres grunnbevilgning vært 215 000,-. Siden medlemskapet deres påløper først fra 1.11.19, utgjør dette 36 000,- i 2019. Vi gjør oppmerksom på at styret skal revidere modellen for grunnbevilgning på sitt neste møte.

Bevilgninger i 2019:

Universitetet i Bergen	1 335 000
Høgskulen på Vestlandet	656 000
Norges Handelshøyskole	498 000
NLA Høgskolen	215 000
VID vitenskapelige høgskole	212 000
Bergen kommune	554 000
Bergen Næringsråd	136 000
Hordaland fylkeskommune	218 000
Sammen	335 000
BI Bergen	356 000
Høyskolen Kristiania	215 000
Fagskolen i Hordaland (fra 01.11.19)	36 000
Total	4 766 000

Styremøte

Neste ordinære styremøte finner sted mandag 09.12.19 kl. 12:30-14:30. Styret har følgende sammensetning:

Oddrun Samdal – viserektor for utdanning, UiB
Bjørg Kristin Selvik – prorektor for utdanning, HVL (styreleder)
Linda Nøstbakken – prorektor for utdanning, NHH
Elisabeth Seim – direktør, campus Bergen, BI
Erik Waaler – rektor, NLA
Anita Lyssand – prodekan, fakultet for helsefag, VID
Sander Sværi, prorektor utdanning, Høyskolen Kristiania
Robert Rastad – kommunaldirektør, byrådsleders avdeling, Bergen kommune
Bjørn Lyngedal – fylkesdirektør, opplæringsavdelingen, Hordaland fylkeskommune
Per Kristian Knutsen – administrerende direktør, Sammen
Marit Warncke – administrerende direktør, Bergen Næringsråd (avtroppende medlem)

Vi ber om at dere oppnevner en representant til styret og sender vedkommendes kontaktinformasjon til sekretariatet, slik at representanten kan få innkalling til det kommende styremøtet.

Oppfølging

Sekretariatet vil ta kontakt med dere for å drøfte oppfølging av representasjon i øvrige prosjektgrupper og deltakelse i ulike prosjekter.

Vennlig hilsen

Bjørg Kristin Selvik
Styreleder Utdanning i Bergen

Michelle Ingrid Greene
Leder Utdanning i Bergen

Notat

Dato: 06.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-220
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfagleg utdanning

Fagskolen i Hordaland har motteke brev frå Kunnskapsdepartementet datert 01.01.2019 med utfyllande informasjon om ny fagskuleforskrift (sjå vedlegga). I brevet presiserer departementet at fagskulen sine lokale forskrifter skal vere justert etter endringane i fagskulelova og fagskuleforskrifta innan 1. januar 2020. Fagskulen sine forskrifter har vore på høyring og vert fastsett av styret i møte 28.11.2019. Informasjonsbrevet er svært detaljert og i denne meldinga vert berre nokre område trekt frem. Styret har tidlegare handsama uttale da fagskuleforskrifta var på høyring, samt handsama lokale forskrifter for fagskulen, og dei fleste tilhøva ved den nye fagskuleforskrifta er såleis kjent.

Samordna opptak

Dersom styret ønsker å unnta ei utdanning frå det samordna opptaket så er det heimel for det i fagskuleforskrifta § 3 andre ledd. Styret ved fagskulen må søkje om unntak dersom dette er aktuelt, og departementet har delegert til Unit (Samordna opptak) å handsame slike søknadar. Reglar om opptak og rangering vil fortsatt gjelde for lokale opptak.

Handsaming av persondata

Fagskuleforskrifta § 4 regulerer tilhøve kring moglegheita for å hente inn persondata om studentar og søkjarar. Med endringane i lov og forskrifter dei siste åra er det fleire og fleire sensitive opplysingar som kan hentast inn, som t.d. politiattest eller informasjon som kan vere viktig i samband med ei skikkavurdering. Fagskulen vil ta i bruk fylkeskommunen sitt saks- og arkivsystem, og må også nytte sikker sone for å oppbevare sensitiv informasjon om studentar og søkjarar.

Skikkavurdering

Kva utdanningar som skal vere underlagt regler om skikkavurdering skal jf. fagskuleforskrifta § 27 første ledd gå fram av fagskulen sin forskrift. Avgjerd om at ei utdanning skal vere underlagt regler om skikkavurdering skal skje i samband med akkreditering av utdanninga. Ved allereie akkrediterte utdanningar må fagskulen gjennomføre ei særskilt vurdering før det vert fastsett i lokale forskrifter. Departementet eller underordna organ kan ved tvil eller ulik handsaming av liknande fagskuleutdanningar avgjere om ein fagskuleutdanning skal vere underlagt skikkavurdering. Fagskolen i Hordaland har gjort ei vurdering av utdanningane ved skulen og vurdert at alle tilboda innan helsefaga skal vere underlagt regler om skikkavurdering. Fagskulen har vore noko i tvil om dette også skulle gjelde for dei maritime fagskuleutdanningane og styret har bede om ei vurdering. I departementet sitt informasjonsbrev om den nye fagskuleforskrifta kjem det fram at det ved einskilde fagskuleutdanningar innan transportsektoren, t.d.

lokførerutdanninga, trafikkflygarutdanninga og skipsførerutdanninga, vert stilt krav til medisinsk skikkavurdering under utdanning og/eller yrkesutøving. Medisinsk skikkavurdering faller såleis utanfor føresegnene i fagskuleforskrifta og er regulert i anna regelverk.

Departementet skriv vidare at dei utdanningane der studentane er i kontakt med barn, unge og vaksne i sårbare situasjonar, og kan utsette andre sitt liv, fysiske og psykiske helse, rettar og tryggleik for fare skal verte skikkavurdert. Sårbare situasjonar vil t.d. vere der studenten har ansvar eller omsorg for eit individ, og der det kan oppstå eit tillitsforhold. Dette vil typisk vere i dei tilfelle der studentane skal møte sårbare individ som ein del av arbeidsoppgåvene i praksis eller klinisk undervisning. Det kan også vere situasjonar der studentane er avhengig av kvarandre og sårbare i læresituasjonen eller yrkesutføring, mellom anna som kollegaer.

På bakgrunn av siste setning over vurderer administrasjonen ved Opplæringsavdelinga det framleis som noko uklart om regler om skikkavurdering burde gjelde for fleire av fagskulen sine utdanningar. Departementet peikar vidare på at det er fagskulen sitt ansvar å legge utdanningane til rette for at vurderinga av om ein student er skikka for yrket kan verte gjennomført innanfor det formatet som vert tilbydd i utdanninga. Dette kan bety auka bruk av caseoppgåver, simuleringar eller andre læringsformer som er egna til å avdekke om studenten er skikka. Fagskulen må arbeide vidare med slike vurderingar for å sikre at studentar vert prøvd tilstrekkeleg i tråd med desse føresegnene.

Til slutt peiker departementet på at det skal vere høg terskel for å fatte vedtak om at ein student ikkje er skikka. Eit slikt vedtak etterfølgt av eit vedtak om bortvising er den mest inngripande sanksjonen fagskulen kan gjere overfor ein student, og terskelen for at studenten vert vurder som ikkje skikka skal derfor vere høg.

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Fagskolen i Hordaland

Deres ref

Vår ref

Dato

19/3540-3

1. november 2019

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Kunnskapsdepartementet har 11. juli 2019 fastsatt ny [forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning](#)¹ (fagskoleforskriften) og samtidig opphevet den tidligere forskriften.

Forskriftsbestemmelsene er fastsatt med hjemmel i lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) §§ 4, 5, 7, 8, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 38 og 39.

En del bestemmelser fra den tidligere forskriften er videreført og mange nye bestemmelser er vedtatt som oppfølging av fagskoleloven. Videre er enkelte bestemmelser overført fra forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning til den nye fagskoleforskriften (studiekvalitetsforskriften), med endringer.

Departementet har utarbeidet et skriv for å gi informasjon og veiledning om forskriften. Skrivet inneholder ikke uttømmende informasjon om bestemmelsene. Det er hovedsakelig ment å gi en innføring i noen av de nye områdene som er inntatt i forskriften og enkelte endringer foretatt etter høringsrunden.

Det er viktig å merke seg at skrevet vil ikke bli oppdatert når forskriften endres, og innholdet kan derfor være i strid med gjeldende rett på et senere tidspunkt. Den viktigste rettskilden er den til enhver tid oppdaterte forskriftsteksten som er publisert på [Lovdata](#).

Forvaltningsansvaret for forskriften flyttes til NOKUT

Fra 1. november 2019 overtar NOKUT forvaltningsansvaret for fagskoleforskriften. Det innebærer blant at spørsmål knyttet til forskriften sendes til NOKUT, med mindre annet er bestemt.

¹ <https://lovdata.no/forskrift/2019-07-11-1005>

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Kristin Holmen
Skofsrud
22 24 77 15

Det er besluttet at NOKUT skal behandle søknader om treårig fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven § 4 annet ledd, jf. fagskoleforskriften § 42. I tillegg skal søknader om unntak fra for kunstfaglige utdanninger, jf. forskriften § 8 behandles av NOKUT.

Oppgaver til Unit

Departementet har besluttet at spørsmål knyttet til reglene om opptak skal besvares av Unit. I tillegg skal søknader om unntak fra deltakelse for offentlige fagskoler i det samordnede opptaket vurderes av Unit, jf. fagskoleforskriften § 8.

Avslutningsvis vil departementet opplyse om at vi nylig har oversatt våre sektorlover til engelsk, herunder fagskoleloven. Se de oversatte lovene på regjeringens nettsider [her](#).

Med hilsen

Trude Wessel Eide (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristin Holmen Skofsrud
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Innhold

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning	3
1 Bakgrunn.....	3
2 Generelle bestemmelser	3
2.1 Definisjoner	3
2.2 Deltakelse i det samordnede opptaket til fagskoleutdanning	4
2.3 Innhenting og behandling av personopplysninger.....	5
2.4 Automatisert saksbehandling	6
3 Opptakskrav	7
3.1 Spesielle opptakskrav	7
3.2 Unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger etter søknad	7
3.3 Utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning	8
3.4 Betinget opptak	9
3.5 Overgangsregler	9
3.6 Reservasjon av studieplass.....	10
4 Rangering ved opptak	10
4.1 Rangering av søkere	10
4.2 Poengberegning ved rangering	10
4.3 Karakterforbedringer	11
4.4 Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes	11
4.5 Rangering på grunnlag av opptaksprøve.....	11
5 Politiattest.....	11
6 Skikkethet.....	12
6.1 For hvilke utdanninger det skal foretas skikkethetsvurdering.....	12
6.2 Informasjon på vitnemålet	13
6.3 Kriterier for skikkethetsvurderinger	13
7 Prosedyre ved skikkethetsvurderinger.....	14
7.1 Tvilsmelding	14
7.2 Særskilt skikkethetsvurdering og skikkethetsansvarlig	15
7.3 Skikkethetsnemnd.....	15

7.4	Behandling i skikkethetsnemnda	16
7.5	Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode.....	17
7.6	Klage på vedtak om at en student ikke er skikket	17
7.7	Studentens mulighet til å fullføre studiene	18
7.8	Register for informasjonsutveksling om utestengte studenter	18
7.9	Informasjon om skikkethetsvurdering	18
8	Treårig fagskoleutdanning	18
8.1	Nærmere om vilkår for treårig fagskoleutdanning	19
9	Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning	19
10	Kvalitetssikring	20
10.1	Oppnevning av sakkyndige for vurdering av søknader om akkreditering	20
10.2	Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – avvisning av søknader	21
10.3	Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – søkerens frist til å uttale seg ..	21
10.4	Krav for akkreditering av fagområde.....	21
10.5	Fagskolenes fullmakter etter akkreditering av fagområde.....	22
10.6	Kvalitetsarbeid.....	22
10.7	Opprettelsesfrist og tap av rettigheter når kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende	22
10.8	Forlenget opprettingsfrist ved tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og akkreditert fagområde	22
10.9	Bortfall av akkreditering av fagskoleutdanning.....	23
10.10	NOKUTs myndighet til å fastsette utfyllende kriterier	23
11	Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning	23
11.1	Søkerens plikt til å fremlegge dokumentasjon	23
11.2	NOKUTs saksbehandling	24
11.3	NOKUTs godkjenningsvedtak	25

Informasjon om forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning

Kunnskapsdepartementet har 11. juli 2019 fastsatt ny forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ([fagskoleforskriften](#)) og samtidig opphevet den tidligere forskriften. Forskriftsbestemmelsene er fastsatt med hjemmel i lov 8. juni 2018 nr. 28 om høyere yrkesfaglig utdanning ([fagskoleloven](#)) §§ 4, 5, 7, 8, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 38 og 39. Departementet vil med dette gi utfyllende informasjon og veiledning om forskriften.

1 Bakgrunn

Den nye forskriften følger i hovedsak av den nye [fagskoleloven](#) som trådte i kraft juli 2018, [Prop. 47 L \(2017-2018\)](#) og [Meld. St. 9 \(2016-2017\) Fagfolk for fremtiden](#) (fagskolemeldingen). En del bestemmelser fra den tidligere forskriften er videreført og mange nye bestemmelser er vedtatt som en oppfølging av fagskoleloven. Videre er enkelte bestemmelser overført fra forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning ([studiekvalitetsforskriften](#)) til den nye fagskoleforskriften, med endringer.

Forskriften inneholder nye bestemmelser om blant annet opptak, skikkethetsvurdering, behandling av personopplysninger, unntak for treårig fagskoleutdanning og godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning.

Departementet viser til at fagskoleloven § 44 tredje ledd gir hjemmel til å videreføre dagens forskrifter frem til 31. desember 2019. Det innebærer at også lokale forskrifter, gitt på de enkelte fagskolene, må oppdateres senest innen utgangen av desember 2019. Fra 1. januar 2020 må alle forskrifter på fagskolefeltet være oppdatert og vise til gjeldende fagskolelov, og til riktig hjemmel. Vi viser til at reglene for fastsetting av forskrifter, høring etc., gitt i forvaltningsloven kapittel VII, også gjelder ved endring av forskrifter. Dette medfører at alle endringer som er av innholdsmessig karakter, må sendes på høring til dem som er berørt av endringene. For de enkelte fagskolene vil dette i første omgang gjelde studenter ved fagskolen. Det må også vurderes om andre grupper eller organer er berørt av endringen(e). I så fall må disse også høres. For eksempel må forskriftsbestemmelser om opptak sendes på høring til Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit). Forskrifter skal dessuten kunngjøres gjennom Lovdata, jf. forvaltningsloven § 38 første ledd bokstav c.

2 Generelle bestemmelser

2.1 Definisjoner

Departementet har i fagskoleforskriften § 2 definert begrepene "emne", "fagskoleutdanning", "realkompetanse", "realkompetansevurdering" og "GSU-liste" for å gjøre innholdet i forskriften tydeligere for sektoren. De fastsatte definisjonene er ment å tilsvare den alminnelige forståelsen av begrepene som gjelder i sektoren.

Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for et bestemt studium på grunnlag av realkompetanse jf. fagskoleloven § 16 andre ledd. Definisjonen av realkompetanse er den samme som gjelder etter [forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning](#)¹ § 2 og er i tråd med internasjonale definisjoner. Fagskolen må vurdere søkerens kvalifikasjoner opp mot det formelle opptakskravet i utdanningstilbudet søkeren ønsker å studere ved.

Kompetanse Norge (tidl. Vox) har på oppdrag fra departementet utarbeidet en [veileder](#) om realkompetansevurdering ved opptak til fagskoleutdanning i samarbeid med representanter fra sektoren. Denne kan være til hjelp når fagskolene foretar realkompetansevurdering i forbindelse med opptak. Kun søkere som ikke tilfredsstiller de formelle opptakskravene til den aktuelle fagskoleutdanningen, kan få vurdert om deres realkompetanse tilsvarer opptakskravet.

2.2 Deltakelse i det samordnede opptaket til fagskoleutdanning

Et samordnet nasjonalt opptak for fagskoleutdanningene er et av tiltakene i fagskolemeldingen, som også ble løftet som ønske i NOU 2014:14 [Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg](#) forut for fagskolemeldingen.

Departementet har i fagskoleforskriften § 3 tydeliggjort at opptak til offentlige fagskoler organiseres gjennom det samordnede opptaket til fagskoleutdanning ved Unit. Opptakssystemet innebærer en arbeidsdeling mellom Unit og fagskolene. Unit har blant annet ansvar for å utvikle, og senere drifte, vedlikeholde og videreutvikle opptakssystemet. Unit fastsetter frister, rutiner og prosedyrer for opptaket i nært samarbeid med fagskolene. Opptakssystemet til Unit (Samordna opptak) er i dag under utvikling for å tilpasses fagskoleopptaket. Fagskolene har på sin side ansvar for å registrere studie- og lærestedsinformasjon i systemet og saksbehandle søknader. Fagskolene får tildelt saksbehandlerrolle og fatter vedtak om opptak for sine søkere. Samordna opptak fordeler søknadene til de ulike fagskoleutdanningene og videreformidler svar på søknaden fra fagskolene til søkerne.

Alle offentlige fagskoleutdanninger skal delta i det samordnede opptaket. Dette omfatter blant annet videreutdanninger eller spesialiseringer for fullført utdanningsprogram i videregående opplæring, som ofte bygger på fag- og svennebrev eller tilsvarende yrkeskompetanse fra videregående opplæring og selvstendige og kvalifiserende utdanninger som ikke er direkte relatert til et bestemt utdanningsprogram i videregående skole og som karrieremessig starter på fagskolenivået

For noen fagskoleutdanninger ved offentlige fagskoler kan det være hensiktsmessig å ikke organisere opptaket gjennom Samordna opptak. Departementet har derfor fastsatt en hjemmel i forskriften § 3 andre ledd som åpner for at fagskoleutdanninger kan unntas fra deltakelse. Dette kan være aktuelt når det ikke er mulig å finne en god og praktisk løsning i samarbeid med Unit. Offentlige fagskoler må søke Unit dersom de ønsker å unnta enkelte

---

¹ Forskrift om godskriving og fritak av høyere utdanning av 21. desember 2018 nr. 2221

utdanninger fra deltakelse i det samordnede opptaket. Opptaksreglene i kapittel 2 og rangeringsreglene i kapittel 3 gjelder også for disse utdanningene.

Private fagskoler kan velge hvordan de organiserer opptak til sine fagskoleutdanninger. De kan velge å organisere opptaket selv, eller la én eller flere av utdanningene delta i fagskoleopptaket gjennom Samordna opptak ved Unit. Bestemmelsene om opptakskrav i kapittel 2 og om rangering i kapittel 3 gjelder også for private fagskoler som velger å ta opp studenter lokalt. På denne måten vil alle søkere behandles likt, og det vil være enklere å forholde seg til ett regelverk.

2.3 Innhenting og behandling av personopplysninger

Departementet har i fagskoleforskriften § 4 regulert innhenting og behandling av personopplysninger hos fagskolene. Fagskolene er behandlingsansvarlig for alle personopplysninger de behandler. I bestemmelsen er det fastsatt hvilke formål som kan ligge til grunn for behandling av personopplysninger, hvilke personopplysninger som kan behandles, bruk av automatisert saksbehandling og behandling av politiattest.

Fagskolene har behov for å behandle opplysninger om kontaktinformasjonen til søkerne. Dette innebærer behandling av opplysninger som navn, adresse, telefonnummer og e-postadresse. Videre vil det være nødvendig for å behandle en søknad om opptak, at man behandler opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om søkeren er kvalifisert for opptak. Hva som utgjør kvalifikasjonsgrunnlaget vil variere etter hvilke opptakskrav som er fastsatt, men vil i all hovedsak være resultater fra videregående opplæring og yrkeserfaring.

I tillegg vil det være nødvendig å behandle opplysninger om søkerens fødselsnummer (herunder midlertidige fødselsnummer og D-nummer), for å kunne oppnå sikker identifikasjon og unngå sammenblanding av søkere. Det er også nødvendig for å hente ut riktige opplysninger om søker fra andre offentlige myndigheter.

Det kan i visse tilfeller også være behov for å behandle personopplysninger om helse, sosiale forhold og andre opplysninger av særlig kategori. Behandlingen er begrenset ved at søkeren i tilfeller hvor det er nødvendig å dokumentere helseopplysninger eller andre opplysninger av særlig kategori, selv må legge frem dokumentasjon på dette eller gi samtykke til at opplysningene innhentes fra andre.

Disse begrensningene i fagskolens adgang til å behandle opplysninger om helse, sosiale forhold og andre sensitive opplysninger gjelder ikke for nødvendig behandling etter fagskoleloven § 26 om vurdering av skikkethet. En forsvarlig vurdering av en students skikkethet gjør at det kan være behov for å innhente opplysninger uten at det foreligger nødvendig samtykke.

Fagskolene kan innhente nødvendige personopplysninger elektronisk fra andre offentlige organer når dette er nødvendig for å oppfylle det angitte formålet. Slik innhenting av opplysninger fra andre offentlige systemer bidrar til å sikre kvaliteten på opplysningene, og dermed til å ivareta rettssikkerheten til de registrerte. Andre offentlige organer vil først og fremst være Folkeregisteret, Kontakt- og reservasjonsregisteret og Nasjonal

vitnemålsdatabase (som inneholder elektroniske vitnemål fra videregående opplæring). Eksempelene er ikke uttømmende. Særlige kategorier av personopplysninger kan ikke innhentes elektronisk fra andre organer uten at den registrerte samtykker til det.

Fagskoleloven § 27 åpner for at det kan kreves politiattest fra søkere til nærmere bestemte utdanninger. Fagskolene må da behandle og lagre disse. Det er i fagskoleforskriften § 4 femte ledd fastsatt en ordning tilsvarende den som brukes i universitets- og høyskolesektoren. Dette innebærer at studenten ber om politiattest fra politiet og selv leverer den til utdanningsinstitusjonen. Dette sikrer også at studenten får muligheten til å kontrollere innholdet i politiattesten, før den legges frem for institusjonen. Politiattester som er utstedt digitalt, må leveres i digital form. Dette er nødvendig for å kunne verifisere attesten.

Etter forskriften § 3 skal opptak til fagskoleutdanning ved offentlige fagskoler organiseres gjennom Samordna opptak. Dette vil innebære at det er nødvendig med behandling av personopplysninger i et saksbehandlersystem hos Unit. Opptakssystemet vil inneholde personopplysninger om søkere til alle fagskoler som deltar i det samordnede opptaket, og Unit har behov for å behandle de samme personopplysningene som fagskolene, se § 5.

Det er i forskriften § 6 fastsatt hjemmel for at fagskolene skal rapportere personopplysninger om studenter til database for statistikk om fagskoleutdanning (DBH-F), jf. fagskoleloven § 42.

2.4 Automatisert saksbehandling

Et effektivt opptakssystem er avhengig av at det legges til rette for automatisk saksbehandling, både hos fagskolene og hos Unit. Automatisert saksbehandling vil si at et datasystem fatter beslutninger som er avgjørende for rettighetene og pliktene til en enkeltperson. Ved automatisert saksbehandling er rettsreglene blitt formalisert og programmert i datasystemet. Rettsanvendelsen skjer altså gjennom datasystemet. Et eksempel på automatisert saksbehandling i opptakssystemet til det samordnede opptaket til universitets- og høyskoleutdanning er automatisk beregning av poengsum av elektroniske vitnemål. Dette vil også være aktuelt for opptak til fagskoleutdanning.

Den registrerte har rett til å motsette seg automatisert saksbehandling, med mindre behandlingsgrunnlaget følger av en konkret lovhjemmel som ivaretar rettighetene og interessene til den registrerte (søkeren), se personvernforordningen art. 22. For å sikre en effektiv ressursbruk og kvalitet i saksbehandlingen, er det ikke ønskelig at søkeren uten videre kan motsette seg automatisert saksbehandling. For å ivareta rettighetene og interessen til søkeren, er det i fagskoleforskriften § 4 fjerde ledd fastsatt en løsning tilsvarende den i universitets- og høyskoleloven § 4-15 fjerde ledd, hvor institusjonene er gitt hjemmel til å fatte vedtak ved helt eller delvis automatisert saksbehandling i sine studieadministrative systemer. Den enkelte søkeren kan kreve at vedtaket overprøves manuelt.

3 Opptakskrav

Kapittel 2 i fagskoleforskriften inneholder bestemmelser om opptakskrav. For å være kvalifisert til fagskoleutdanning følger det av fagskoleloven § 16 første ledd at søkeren må ha fullført og bestått videregående opplæring. Fagskoleforskriften § 7 første ledd presiserer innholdet i lovens kvalifiseringskrav. Kravene er relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eventuelt tilsvarende realkompetanse.

Reglene for hva som utgjør generell studiekompetanse, er gitt i forskrift om opptak til høgre utdanning ([opptaksforskriften](#))² § 2-1, samt §§ 2-3 og 2-4 om opptak på grunnlag av henholdsvis fullført høyere utdanning og fullført fagskoleutdanning.

Realkompetansevurdering kan ikke foretas for opptak til utdanninger der det stilles opptakskrav om yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning. Dette er nærmere omtalt i [fagskolemeldingen punkt 10.2.2](#).

Det følger av fagskoleloven § 16 fjerde ledd at det er opp til fagskolens styre selv å gi utfyllende forskrift om opptak til den enkelte fagskoleutdanningen, med krav til formell utdanning eller tilsvarende realkompetanse.

3.1 Spesielle opptakskrav

Fagskolens styre kan etter fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd selv oppstille spesielle opptakskrav til bestemte fagskoleutdanninger. Fagskolene bestemmer selv om det skal gjelde spesielle opptakskrav til deres utdanninger, og i så fall hvilke. Dette kan være krav om bestemte fag, fagbrev eller svennebrev, karakterkrav, poengkrav, opptaksprøver, arbeidserfaring, autorisasjon, sertifisering eller annen yrkesgodkjenning. Hvis det kreves opptaksprøve til en fagskoleutdanning, skal resultatet til opptaksprøven tas med i rangeringen, jf. fagskoleforskriften § 18. Fagskoleutdanninger der det kreves autorisasjon, sertifisering, eller godkjenning for opptak, må være forbeholdt kandidater som allerede har rett til å utøve yrket som fagskoleutdanningen gir en fordypning i.

Fagskolens styre kan også stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning for utdanninger som bygger på annen fagskoleutdanning. Dette er fastsatt fagskoleforskriften § 7 femte ledd.

Universitets- og høyskoleutdanning kan ikke inngå i opptakskravene til fagskoleutdanning.

3.2 Unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger etter søknad

Fagskoleloven § 16 andre ledd åpner for et unntak for kunstfaglige fagskoleutdanninger fra kravet om at søkeren må være 23 år eller eldre for opptak på grunnlag av realkompetanse. Fagskolene søker NOKUT om å ta opp søkere til bestemte kunstfaglige utdanninger i henhold til unntaksbestemmelsen. Etter en eventuell godkjenning av søknaden vil departementet føre den kunstfaglige fagskoleutdanningen inn i fagskoleforskriften.

---

² Forskrift om opptak til høgre utdanning av 6. januar 2017 nr. 13

Fagskoleloven § 16 andre ledd gir departementet hjemmel til å fastsette en øvre grense for hvor mange som kan tas opp gjennom bruk av denne unntaksordningen per kunstfagskoleutdanning over en bestemt periode. Denne øvre grensen er i fagskoleforskriften § 8 satt til 30 prosent. Det betyr at inntil 30 prosent av tilbudene om studieplass ved den enkelte kunstfaglige fagskoleutdanningen som vil være listet opp i § 8 kan gis til søkere gjennom bruk av unntaksordningen. Vi minner om at det i [Prop. 47 L \(2017–2018\)](#) s. 95 er presisert at søkerne må være spesielt kvalifiserte for å få opptak til disse kunstfaglige fagskoleutdanningene på slikt grunnlag.

Unntaksbestemmelsen gjelder fra opptaket i 2020. NOKUT gir informasjon om søknadsprosessen for unntaksordningen.

3.3 Utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning

I fagskoleforskriften § 9 er det fastsatt utfyllende regler for søkere med utenlandsk utdanning. Bestemmelsens første ledd gjelder for søkere fra andre nordiske land, som med bestått og fullført videregående opplæring er kvalifisert til fagskoleutdanning – uavhengig av om den nordiske utdanningen tilsvarende generell studiekompetanse eller fag- eller svennebrev eller annen yrkeskompetanse.

Søkere med bestått og fullført videregående opplæring fra land utenfor Norden må dokumentere kunnskaper i norsk såfremt fagskoleutdanningen det søkes opptak til, ikke tilbys på et fremmedspråk, jf. § 9 andre ledd. Kunnskaper i norsk kan dokumenteres på flere måter, slik som presisert i andre punktum. Disse er basert på språkkravene for høyere utdanning i opptaksforskriften § 2-2 andre ledd, men tilpasset fagskolesektoren.

Språkkravene for utenlandske søkere som søker om opptak til fagskoleutdanning er nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk. Nivå B gjelder selvstendige brukere, med B1 som mellomnivå og B2 som høyere mellomnivå. Rammeverket beskriver nivået som forventes av språkbrukeren på de ulike nivåene når det gjelder lese-, lytte-, snakke- og skriveferdigheter. For eksempel inneholder forståelse på nivå B1 at personen kan "forstå hovedinnholdet i klar, standard tale om kjente emner knyttet til bl.a. arbeid, skole og fritid". For B2 er tilsvarende ferdigheter for forståelse at personen kan "forstå lengre sammenhengende tale og foredrag og følge komplekse argumentasjonsrekker når emnet er forholdsvis kjent".

For utdanninger hvor det er satt krav om generell studiekompetanse for opptak, kreves det norskkunnskaper tilsvarende nivå B2. For utdanninger der opptakskravet er fag- eller svennebrev, fastsetter den enkelte fagskole i forskrift om kravet skal være nivå B1 eller B2. For disse utdanningene må fagskolene selv vurdere hvilket nivå som er nødvendig, herunder om søkere vil ha mulighet til å tilegne seg det norske språket, og ikke minst faglig sjargong, gjennom fagskoleutdanningen.

Fagskoleforskriften § 9 femte ledd gjelder søkere som har utdanning fra *International Baccalaureate* (IB). For disse presiseres det at en søker som har tatt norsk A eller norsk B på minimum lavere nivå («standard level»), fyller kravene til generell studiekompetanse

dersom de i tillegg oppfyller krav om diplom fra IB eller visse *IB-Certificates*. Tredje ledd er tilsvarende reglene som gjelder for søkere med *International Baccalaureate* som søker opptak til høyere utdanning. Hensikten er å kunne påvise at en søker har oppnådd nivå B2 i Europarådets rammeverk for språk.

I forskriften § 9 sjette ledd er det fastsatt at kravene til norskkunnskaper ikke gjelder for søkere som skal tas opp til fremmedspråklige fagskoleutdanninger, og studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram. Til fremmedspråklige fagskoleutdanninger vil søkere ikke ha behov for norskkunnskaper for å delta i undervisningen. Det samme gjelder for studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram.

Det følger av forskriften § 9 sjuende ledd at fagskolene fastsetter i forskrift om det stilles språkkrav i engelsk, slik at fagskolene kan tilpasse språkkrav til bestemte utdanningers behov. Hvis fagskolen stiller språkkrav i engelsk, kan disse legges på enten nivå B1 eller B2 i Europarådets referanserammeverk for språk.

3.4 Betinget opptak

I fagskoleforskriften §§ 10 og 11 er det regler for opptak på visse vilkår, såkalt betinget opptak.

Paragraf 10 gjelder søkere som ikke har dokumentert fullført og bestått fag- eller svenneprøven innen fristen for å sende inn dokumentasjon, og som derfor ikke er kvalifisert for opptak etter § 7. Slike søkere kan gis betinget opptak på vilkår om at søkeren kan dokumentere at han eller hun skal gjennomføre fag- eller svenneprøven i løpet av det første semesteret etter opptak.

Paragraf 11 gjelder søkere som på grunn av *spesielle omstendigheter* ikke fikk avlagt eksamen i videregående opplæring, og som derfor ikke kan få dokumentasjon for bestått opplæring, som normalt er krav for opptak etter § 7. Med spesielle omstendigheter menes sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie som er dokumentert av søkerens videregående skole, men fagskolen kan i tillegg gi betinget opptak på grunn av andre spesielle omstendigheter. Slike søkere kan gis betinget opptak på vilkår om at søkeren består eksamen i ett eller flere fag i videregående opplæring i løpet av første semester etter opptak.

3.5 Overgangsregler

Det er i fagskoleforskriften § 12 fastsatt overgangsregler for søkere med generell studiekompetanse etter tidligere ordninger og en omregningstabell for søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer. Disse overgangsreglene er regulert i [opptaksforskriften til høyere utdanning](#), og § 12 henviser dit. Her er det for eksempel ivaretatt at teknisk fagskole fra 1998 til 2003 gir generell studiekompetanse og poengberegnes på grunnlag av vitnemål uten omregning.

3.6 Reservasjon av studieplass

Den som har fått opptak til en fagskoleutdanning kan etter fagskoleforskriften § 13 reservere studieplassen i to år, etter søknad til fagskolen. Reservasjon av studieplass gjelder i tilfeller ved sykdom, svangerskap/barsel, verneplikt eller andre tungtveiende grunner. Hva som vil regnes som andre tungtveiende grunner er en skjønnsmessig vurdering som fagskolen må foreta i hvert enkelt tilfelle. Søknad med dokumentasjon skal sendes til fagskolen innen tre uker fra tilbudet om studieplass ble mottatt.

4 Rangering ved opptak

Kapittel 3 i fagskoleforskriften inneholder bestemmelser om rangering ved opptak. Rangeringsreglene er relevante dersom det finnes flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser for en fagskoleutdanning. Søkere som ikke er kvalifiserte for opptak til en bestemt fagskoleutdanning etter reglene i kapittel 2 og lokale forskrifter, kan ikke tilbys studieplass i fagskolen selv om det er ledige plasser.

4.1 Rangering av søkere

Etter § 14 skal søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum skal rangeres etter alder, hvor eldre søkere går foran yngre søkere. Grunnlaget for rangering er dokumentasjonen som kvalifiserer søkeren og yrkespraksis. Hvis en søker har kvalifikasjoner som ikke inngår i kvalifikasjonsgrunnlaget, gir ikke dette poeng. Hvis en søker kan poengberegnes på flere måter, skal poengene beregnes på den måten som gir høyest poengsum.

I de tilfellene der det finnes ledige studieplasser etter at det ordinære samordnede opptaket er gjennomført (undersøking), kan fagskolene selv tilby studieplasser til kvalifiserte søkere så lenge det er ledige studieplasser ved utdanningen. Studieplassene fylles da opp etter rekkefølgen på registrerte søknader. Den som søker først, får plassen foran en som søker senere. Hvis det er venteliste etter at det ordinære opptaket er gjennomført, men fagskolen finner ut at den har ledige plasser etter studiestart, skal fagskolen tilby disse plassene til søkere som står på venteliste. Om fagskolen ønsker å ta opp søkere ti dager eller mer etter studiestart, kan fagskolen se bort fra rangeringsbestemmelsene. Det er imidlertid fortsatt bare mulig å ta opp kvalifiserte søkere som oppfyller opptakskravene.

4.2 Poengberegning ved rangering

Poengberegningen ved rangering av søkerne er fastsatt i § 15.

Karakterene fra den utdanningen som inngår i opptaksgrunnlaget utgjør en stor del av poengene, for eksempel fra relevant fag- eller svennebrev eller generell studiekompetanse. Det gis i tillegg poeng for fag- eller svennebrev som inngår i opptaksgrunnlaget. Fag- eller svennebrev som er bestått med *meget godt* gir flere poeng. Hvis man har to fagbrev som inngår i opptaksgrunnlaget, gis det litt færre poeng for det andre fagbrevet. Tilsvarende gir meget godt bestått på det andre fagbrevet litt færre poeng enn på det første. Hvis en søker har to fagbrev og bare det ene er meget godt bestått, skal dette regnes som det første

fagbrevet, jf. at der søkeren kan poengberegnes på flere måter, skal poengene beregnes på den måten som gir høyest poengsum.

Relevant yrkespraksis kan også gi ekstra poeng. Yrkespraksisen er blant annet relevant hvis den:

- som regel utøves av personer med et fagbrev som inngår i opptaksgrunnlaget,
- har likhetstrekk med viktige deler av innholdet i den aktuelle fagskoleutdanningen, eller
- inngår i opptaksgrunnlaget.

Læretid og yrkespraksis som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøve som praksiskandidat gir ikke yrkespraksispoeng. Siden det gis like mange poeng for et fag- eller svennebrev som for fem års relevant yrkespraksis, vil ikke praksiskandidater kunne miste poeng ved å ta fag- eller svennebrev, selv om poengene for yrkespraksisen som inngår i grunnlaget for å gå opp til fag- eller svenneprøven, faller bort. En praksiskandidat som har mindre enn ti års relevant yrkespraksis ved bestått fag- eller svenneprøve, vil fortsette å opptjene yrkespraksispoeng etter bestått fag- eller svenneprøve.

4.3 Karakterforbedringer

Søker som forbedrer karakterene sine enten under videregående opplæring eller etter at videregående opplæring er fullført og bestått, har krav på at eventuelle karakterforbedringer legges til grunn ved opptaket, jf. § 16.

4.4 Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

Noen søkere kan ikke poengberegnes og må rangeres på en annen måte. Dette gjelder blant annet realkompetansesøkere og utenlandske søkere. For slike søkere må fagskolen foreta en individuell skjønnsmessig vurdering, jf. § 17. Disse søkerne må vurderes mot søkerne som kan poengberegnes.

4.5 Rangering på grunnlag av opptaksprøve

Departementet har i § 18 fastsatt at søkere til fagskoleutdanninger med opptaksprøve som opptakskrav, skal rangeres på grunnlag av både opptaksprøve og alminnelige rangeringsregler. Dette er et relevant rangeringskriterium for bl.a. kunsthøgskoleutdanninger, dersom fagskolen velger opptaksprøve som et spesielt opptakskrav jf. § 7 fjerde ledd.

5 Politiattest

Bestemmelsene i den tidligere forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning §§ 3-1 til 3-9 er i all hovedsak videreført i den nye forskriften §§ 19 til 25. Den eneste endringen er at den enkelte fagskole nå *skal* kreve politiattest som nevnt i politiregisterloven § 39, se forskriften § 19 første ledd. Tidligere var dette opp til fagskolene selv å vurdere. Krav om å fremlegge politiattest gjelder utdanninger der studenter *kan* komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisopplæring, og kun der studenten skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold overfor mindreårige.

Momenter i vurderingen av om studenten skal utføre oppgaver som innebærer et tillits- eller ansvarsforhold vil blant annet være omfang av møter mellom studenter og mindreårige, og i hvilken grad studenten vil være alene med den mindreårige. Det er større risiko for at det kan skje et overgrep dersom en person utfører oppgaver eller har et ansvar overfor barn som gjør at han eller hun er alene med barn. Likeledes øker risikoen for at overgrep kan skje dersom oppgavene studenten utfører, kan medføre at det oppstår et tillitsforhold mellom vedkommende og den mindreårige, og/eller studenten møter den mindreårige jevnlig over tid.

6 Skikkethet

Vurdering av skikkethet er regulert i fagskoleloven § 26. Etter bestemmelsen skal skikkethetsvurdering skje gjennom hele utdanningen. Styret, med minst to tredels flertall, kan vedta at en student ikke er skikket for yrket. Blir det fattet et slikt vedtak, kan studenten utestenges fra fagskoleutdanningen i inntil fem år, jf. fagskoleloven § 26 tredje ledd. Vedtak om at en student ikke er skikket, og vedtak om utestenging skal treffes i to separate vedtak.

En student har rett til å uttale seg før det fattes vedtak i en sak om skikkethet eller utestenging, og studenten kan klage til en nasjonal klagenemnd, jf. fagskoleloven § 16 jf. § 26, jf. § 20, og fagskoleforskriften § 43 bokstav d.

Alle fagskoler skal alene eller sammen med andre fagskoler ha en skikkethetsnemnd, jf. § 31. Alle fagskoler skal også ha én eller flere skikkethetsansvarlige, jf. § 32.

Et vitnemål for fullført og bestått fagskoleutdanning innebærer at fagskolen har vurdert at kandidaten er skikket for yrket, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd.

6.1 For hvilke utdanninger det skal foretas skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering er en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i det arbeidslivet de utdannes til. Skikkethetsvurdering skal foretas i de utdanninger der studenten er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare posisjoner. Deres liv og deres fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet må ikke settes i fare av studenten. Se fagskoleforskriften § 26.

Hvilke utdanninger som skal ha en løpende skikkethetsvurdering, fastsettes i lokale forskrifter, jf. § 27 første ledd. Det er fagskolene selv som vurderer hvilke utdanninger som faller inn under kravene om løpende skikkethetsvurdering. Fastsettelsen skjer i forbindelse med akkreditering av utdanningen. Ved allerede akkrediterte utdanninger må fagskolen gjennomføre en særskilt vurdering før det fastsettes i lokale forskrifter og skikkethetsvurderingen kan innføres, jf. § 27 tredje ledd. Departementet eller underordnet organ kan ved tvil eller ulik behandling av lignende fagskoleutdanninger, avgjøre om en fagskoleutdanning skal være underlagt skikkethetsvurdering.

Ved enkelte fagskoleutdanninger innen transportsektoren, eksempelvis lokførerutdanning, trafikkflygerutdanning og skipsførerutdanning, stilles det krav til *medisinsk* skikkethet under

utdanning og/eller yrkesutøvelse. Medisinsk skikkethet faller utenfor denne forskriften og er regulert i annet regelverk.

De utdanningene der studentene er i kontakt med barn, unge og voksne i sårbare situasjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal skikkethetsvurderes. Sårbare situasjoner vil for eksempel være der studenten har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette vil typisk være i de tilfeller der studentene skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Det kan også være situasjoner der studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, bl.a. som kollegaer.

Det er fagskolenes ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor det formatet utdanningen tilbys. Dette kan bety økt bruk av caseoppgaver, simuleringer eller andre læringsformer som er egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Departementet vil presisere at det skal være høy terskel for å fatte vedtak om at en student ikke er skikket. Vedtak om at en student er uskikket etterfulgt av vedtak om bortvisning er den mest inngripende sanksjonen fagskolen kan foreta overfor en student, og terskelen for at student anses å være uskikket skal derfor være høy.

Det er også *kun* utdanninger definert i § 27 første ledd, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering som beskrevet i fagskoleloven § 26. Sanksjoner for brudd på andre krav slik som bruk av falsk vitnemål, fusk eller grovt forstyrrende opptreden jf. fagskoleloven §§ 24 og 25, er langt mindre inngripende enn sanksjoner for brudd på skikkethetsbestemmelsene jf. fagskoleloven § 26 tredje ledd. Det er derfor ikke åpnet for skikkethetsvurdering på utdanning som ikke oppfyller kriteriene i § 26.

I en utdanning der studentene løpende skikkethetsvurderes, går fagskolene god for at studentene er skikket når de utskriver vitnemålet, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd.

6.2 Informasjon på vitnemålet

I fagskoletilsynsforskriften regulerer NOKUT hvilken informasjon som skal stå på vitnemålet, herunder om utdanningene er underlagt skikkethetsvurdering.

6.3 Kriterier for skikkethetsvurderinger

Både likebehandling av og sikkerheten til studentene gjør det nødvendig å ha et felles sett med vurderingskriterier for skikkethetsvurderingene, se § 29. Dette er en uttømmende liste, og fagskolene kan ikke selv tilføye ytterligere vurderingskriterier for skikkethetsvurdering. I særskilte tilfeller kan departementet fastsette tilleggskriterier for enkeltutdanninger, se § 29 andre ledd.

Kriteriesettet dekker behovet for å vurdere studentenes vilje og evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner. Dette krever gode relasjoner til omgivelsene, enten det er i en barnehage, på et sykehjem eller i stressende

situasjoner. Videre må studenten ha vilje og evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med faglig veiledning, noe som krever selvinnsikt og evne til å ta imot veiledning.

Uakseptabel adferd vil her være avhengig av hvilken utdanning skikkethetsvurderingen gjelder, men gjennomgående vil rusmisbruk være i denne kategorien. Annen uakseptabel adferd kan være uærlighet eller diskriminerende oppførsel. Studentene må videre opptre i tråd med regelverk for helse, miljø og sikkerhet, prosedyrer og kvalitetssystemer. Studentene kan ikke opptre krenkende eller truende overfor barn, unge og voksne i sårbare situasjoner.

Vurderingen av en students skikkethet er sammensatt og kriteriene må anvendes skjønnsmessig. Et minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet for yrket er likevel at minst ett av vurderingskriteriene i § 29 er oppfylt.

Faglige kriterier som dekkes av læringsutbyttebeskrivelsene for utdanningen inngår ikke i skikkethetsvurderingen. Disse vurderes faglig ved bruk av for eksempel karakterer. Fagskolene må gjennom gode læringsutbyttebeskrivelser og vurderingskriterier sørge for en faglig vurdering av studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor det enkelte fagfelt. Å stryke i praksis er eksempelvis ikke nødvendigvis det samme som at studenten er uskikket.

7 Prosedyre ved skikkethetsvurderinger

Prosedyrene er basert på reguleringene for skikkethetsvurdering ved universiteter og høyskoler, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Løpende skikkethetsvurdering av alle studenter skal foregå gjennom hele utdanningen i de utdanningene hvor det innføres skikkethetsvurdering, og skal inngå i en helhetsvurdering av studentenes forutsetning for å fungere i yrket.

Den enkelte student skal vurderes løpende både i den teoretiske og praktiske delen av utdanningen av lærere, veiledere og andre som har med studenten å gjøre. Mindre forhold bør forsøkes rettet opp fortløpende under veiledning og samtaler.

Den løpende vurderingen – eller en enkeltstående hendelse – kan lede til en særskilt vurdering av om en student oppfyller kriteriene i § 29. Skikkethetsansvarlig skal i ha ansvar for den særskilte vurderingen jf. § 34. En student kan ikke vedtas uskikket basert på en løpende skikkethetsvurdering alene. Se nærmere om særskilt skikkethetsvurdering under.

Det er fagskolens ansvar å sørge for at ansatte, veiledere og andre ved de aktuelle utdanningene har den nødvendige kunnskapen og kompetansen til å kunne foreta en løpende vurdering av studentenes skikkethet.

7.1 Tvilsmelding

Det er ikke begrensninger i hvem som kan levere inn tvilsmelding og den som leverer tvilsmelding regnes ikke som part i saken, se § 33 første ledd. Skikkethetsansvarlige skal

ikke behandle innleverte tvilsmeldinger som er åpenbart ugrunnet, jf. § 33 andre ledd. Institusjonen må også vurdere anonyme meldinger.

I noen tilfeller vil den som leverer en tvilmelding ønske at den meldingen gjelder ikke får vite hvem som meldte tvil. Studenten som tvilsmeldingen gjelder, har imidlertid rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, se forvaltningsloven § 18. Dette innebærer at studenten i utgangspunktet har rett til å få vite hvem som har levert tvilsmeldingen. Anonymisering av melder kan bare gjøres der særlige grunner taler for det, se nærmere forvaltningsloven § 19 annet ledd bokstav b. Det skal tas hensyn til hvilke konsekvenser det vil ha for den som har levert tvilsmelding om vedkommendes identitet blir kjent, for eksempel om det kan være fare for gjengjeldelse. Det skal også vektlegges om det er av vesentlig betydning for studenten det er varslet tvil om, å få opplysningen for å kunne vareta egne interesser i saken. Før det eventuelt gis innsyn i informasjon som kan røpe melderens identitet, bør tvilmelderens få anledning til uttale seg.

7.2 Særskilt skikkethetsvurdering og skikkethetsansvarlig

En særskilt skikkethetsvurdering vil som regel begynne med at en innlevert tvilsmelding blir behandlet av skikkethetsansvarlig, jf. § 33 første ledd. Skikkethetsansvarlig utreder saken og har ansvar for at det eventuelt utarbeides et utvidet veiledningsopplegg, se § 34 første ledd.

Skikkethetsansvarlige har ansvar for behandling av tvilsmeldinger før behandling i skikkethetsnemnda. I tillegg kan institusjonen bestemme at skikkethetsansvarlige også skal ha ansvar for opplæring i skikkethetsvurdering på fagskolen og informasjon om skikkethetsvurdering til studentene.

Studenten skal varsles skriftlig når det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet, se § 34 første ledd. Skikkethetsansvarlig skal kalle inn studenten til vurderingssamtale. Formålet med vurderingssamtalen er å utrede saken og la studenten få presentere sin side av saken. Studenten har rett til å ta med seg en talsperson til vurderingssamtalen, jf. forvaltningsloven § 12. I motsetning til universiteter og høyskoler har ikke fagskolene plikt til å dekke eventuelle utgifter studenten har til advokatbistand ved en skikkethets sak.

Hvilken dokumentasjon som skal foreligge fra veiledningssamtalen framkommer av § 34 andre ledd. Det er skikkethetsansvarlige som har ansvaret for å vurdere resultatet av den utvidede veiledningen og oppfølgingen. Hvis en utvidet veiledning ikke anses å være egnet til å hjelpe studenten, eller gjennomført utvidet veiledning ikke har ført til den nødvendige utvikling, skal saken gå til behandling i skikkethetsnemnda, se § 34 tredje ledd.

7.3 Skikkethetsnemnd

Hver fagskole skal bare ha én skikkethetsnemnd, men flere fagskoler kan opprette en felles skikkethetsnemnd, se § 31 første ledd. Mange fagskoler er små og har få studenter, det kan derfor være u hensiktsmessig at hver fagskole skal administrere hver sin nemnd. Når flere

fagskoler går sammen om å opprette en skikkethetsnemnd, skal nemnda innstille sakene til styret eller klagenemnda ved fagskolen der den aktuelle studenten er registrert. Det er åpnet for at en fagskoles eier kan administrere en felles skikkethetsnemnd, eksempelvis fylkeskommunen.

I § 31 andre ledd er det fastsatt hvordan sammensetningen av skikkethetsnemnda skal være, det vil si at det ikke er åpnet for større nemnder enn åtte personer. Nemndas leder har dobbeltstemme. Skikkethetsansvarlig kan være medlem av nemnda, om denne fyller en av disse rollene.

Ved fagskoler der de aktuelle utdanningene er spredt på flere avdelinger/enheter, bør styret/styrene sørge for å få en bredest mulig representasjon både fra aktuelle fagfelt og læresteder i nemnda.

Etter § 31 andre ledd bokstav c skal nemnden bestå av to representanter fra praksisfeltet. Representantene skal være fra bransjene / det arbeidslivet som tar imot ferdigutdannede fagskolekandidater fra en eller flere av utdanningene, som er underlagt skikkethetsvurdering ved fagskolene nemnda omfatter.

I de tilfeller der flere fagskoler har en felles skikkethetsnemnd må styrene ved fagskolene selv bli enige om hvordan de skal fylle kravene til sammensetning av skikkethetsnemnda i § 31 andre ledd.

Et medlem av nemnda er ikke inhabil selv om vedkommende har hatt kontakt med den aktuelle studenten i løpet av studiet. Et medlem av nemnda er inhabil hvis det foreligger forhold som nevnt i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a - e. Den som melder tvil, regnes ikke som part i saken, og vil derfor ikke være inhabil etter regelen i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav a. Hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til et medlems upartiskhet, skal medlemmet ikke delta i saksbehandlingen, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd. Det at man tidligere har vært saksbehandler i den aktuelle saken medfører ikke i seg selv at man automatisk blir inhabil.

7.4 Behandling i skikkethetsnemnda

All dokumentasjon må følge saken til skikkethetsnemnda, se § 35 første ledd. Det omfatter blant annet referat fra vurderingssamtaler med studenten, opplysninger om hvordan institusjonen har fulgt opp og veiledet studenten og andre skriftlige opplysninger i saken, jf. § 34 første og andre ledd samt § 35 første ledd. Reguleringer om studentenes rettigheter er i § 35 andre ledd. Etter § 35 tredje ledd lager skikkethetsnemnda innstilling til styret eller institusjonens klagenemnd, og det er styret eller klagenemnda som treffer vedtak. For studentens adgang til å gjøre seg kjent med sakens opplysninger, gjelder de begrensninger som følger av forvaltningsloven §§ 18 til 19.

7.5 Behandling i styret/institusjonens klagenemnd og utestengingsperiode

Etter § 36 første ledd kan styret delegerere til den lokale klagenemnda å fatte vedtak om at en student er uskikket eller ikke, og eventuell utestenging som følge av dette.

Skikkethetsnemnda innstiller da direkte til den lokale klagenemnda i stedet for til styret.

Vedtak om at en student ikke er skikket, og vedtak om utestenging skal treffes i to separate vedtak, se § 36 første og andre ledd. Begrunnelsen for dette er at det unntaksvis kan forekomme at de forhold som gjør at en student ikke er skikket for yrket, er av en slik karakter at studenten fortsatt kan fullføre enkeltemner. Det normale vil imidlertid være at de forhold som fører til et vedtak om at en student er uskikket, vil være såpass alvorlige og vedvarende at studenten ikke kan fullføre utdanningen.

Studenten skal ikke utestenges for en lengre periode enn det som er nødvendig av hensyn til årsaken til at studenten er vurdert som uskikket. Hvis manglende skikkethet for yrket er forårsaket av forhold som styret eller fagskolens klagenemnd antar er av forbigående art, kan det i vedtaket bestemmes en utestengingsperiode som er kortere enn 5 år. Styret/fagskolens klagenemnd kan fatte utestengingsvedtak med vilkår som må være oppfylt for at studenten skal få gjenoppta utdanningen etter kortere tid enn 5 år. Slike vilkår kan for eksempel bestå i at studenten gjennomgår behandling.

Hvis en student som er vurdert som uskikket fullfører utdanningen, skal det ikke utstedes vitnemål, jf. fagskoleloven § 26 andre ledd. Studenten har krav på å få utstedt en karakterutskrift, jf. fagskoleloven § 19 første ledd. En student som har blitt vurdert som uskikket, men hvor det likevel ikke ble fattet vedtak om utestenging, har mulighet til å søke opptak på nytt. Tas studenten opp på nytt, vil vedkommende kunne bli omfattet av ny skikkethetsvurdering.

Når det gjelder godskrivning av tidligere avlagte eksamener, prøver mv. må fagskolen vurdere hvilke deler av utdanningen studenten må ta på nytt for at de skal få tilstrekkelig grunnlag for en skikkethetsvurdering.

En utestenging fra en fagskoleutdanning på bakgrunn av skikkethetsvurdering gjelder også lignende utdanninger ved andre fagskoler, se § 36 tredje ledd. Dette gjelder ikke for lignende utdanninger som ikke er omfattet av krav om skikkethetsvurdering.

Det er ikke fastsatt begrensninger som hindrer fagskolen i å fullføre behandlingen av en skikkethetssak, selv om studenten velger å slutte. Hensikten er å sikre at studenten ikke skal kunne søke lignende utdanninger ved andre fagskoler dersom vedkommende er i fare for å bli erklært uskikket.

7.6 Klage på vedtak om at en student ikke er skikket

Nasjonal klagenemnd er klageinstans for styrets vedtak på bakgrunn av særskilt skikkethetsvurdering, jf. fagskoleforskriften § 43 bokstav c. Denne klagenemnda er regulert nærmere i fagskoleforskriften kapittel 7.

En avgjørelse om at en student ikke er skikket for yrket er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. fagskoleloven § 39 andre ledd. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler om habilitet, taushetsplikt, forhåndsvarsling, utredningsplikt, dokumentinnsyn, begrunnelse osv. gjelder.

7.7 Studentens mulighet til å fullføre studiene

En student som ønsker å gjenoppta utdanningen etter utestengingsperioden, må søke om opptak på nytt. Studenten har de samme rettighetene og pliktene som andre studenter og har følgelig krav på å få godskrevet tidligere fullførte emner etter reglene i fagskoleloven § 8 og forskriften § 37, dersom det er grunnlag for det. Dersom det oppstår tvil om studentens skikkethet, skal det foretas en ny særskilt skikkethetsvurdering, uavhengig av den tidligere skikkethetsvurderingen.

7.8 Register for informasjonsutveksling om utestengte studenter

Departementet vil vurdere å foreta endringer i fagskoleloven slik at det kan legges til rette for at vedtak om utestenging og skikkethet etter §§ 25 og 26 registreres i et register for utestengte studenter. En nasjonal registrering vil gjøre det enklere å sikre at vedtak om utestenging også får virkning for tilsvarende utdanninger ved andre fagskoler.

7.9 Informasjon om skikkethetsvurdering

Fagskolen skal sørge for at alle studentene som begynner på utdanninger med skikkethetsvurdering, får informasjon om skikkethetsvurderingen og hva den innebærer ved studiestart. Studentene bør også få en grundigere gjennomgang av ordningen og sine rettigheter tidlig i utdanningen, se § 30.

8 Treårig fagskoleutdanning

I fagskoleloven § 4 fremgår det at departementet unntaksvis, etter søknad fra styret for fagskolen, kan vedta at det kan gis fagskoleutdanning som tilsvarer tre års utdanning på fulltid. Forarbeidene til fagskoleloven § 4 presiserer at det kun i særlige tilfeller kan åpnes opp for treårig fagskoleutdanning, og at dette er et unntak som skal tolkes snevert. I Prop. 47 L (2017–2018) står det: *"Kun i helt spesielle tilfeller vil treårig fagskoleutdanning være tillatt. Tillatelse kan for eksempel gis hvis internasjonale krav til yrkesutøvelse eller særlige krav til sertifisering eller krav om autorisasjon vil medføre at fagskoleutdanningen ikke kan gis innenfor en tidsramme på to år. Fagskoleutdanningstilbudet må følge utviklingen i arbeidsmarkedet og de krav som stilles der."* For eksempel er de maritime toårige lederutdanningene som reguleres av STCW-konvensjonen/forskriften i dag kun teoretiske, og det kreves at kandidatene etter endt utdanning fullfører et gitt antall måneder i relevant praksis før de kan løse sertifikat. Man kan se for seg at fagskolene ønsker å tilby integrerte utdanningsløp som tilfredsstillende alle kravene Sjøfartsdirektoratet stiller til sertifikatgivende utdanninger, på samme måte som fagbrevene som disse utdanningene bygger på.

Det er fastsatt i fagskoleforskriften § 42 at fagskoler kan søke departementet om å etablere fagskoleutdanninger på mellom to og tre år på fulltid, med et omfang på mellom 120 og 180

studiepoeng. Departementet har delegert til NOKUT å behandle søknader om treårig fagskoleutdanning. Ved eventuelle klager over vedtakene NOKUT fatter vil departementet være klageinstans, jf. forvaltningsloven § 28, og departementet kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34.

8.1 Nærmere om vilkår for treårig fagskoleutdanning

Fagskoleloven § 4 andre ledd annet punktum presiserer at det er styret for fagskolen som søker om unntak for å kunne etablere en treårig fagskoleutdanning. Etter fagskoleforskriften § 42 tredje ledd må fagskolen få tillatelse til å opprette en treårig fagskoleutdanning før NOKUT kan behandle søknad om akkreditering av utdanningen i henhold til gjeldende regelverk for akkreditering av fagskoleutdanning.

Forskriften § 42 fastsetter følgende vilkår som alle må være oppfylt for å kunne få tillatelse til å etablere en treårig fagskoleutdanning:

- Fagskoleutdanningen det søkes om må være på mellom to og tre år, dvs. mellom 120 og 180 studiepoeng på fulltid, jf. forskriften § 42 første ledd første punktum. Dette innebærer at det er mulig å søke om å kunne etablere en fagskoleutdanning på alt mellom 120 og 180 studiepoeng f.eks. 165 studiepoeng. Antall studiepoeng det søkes om, må være i sammenheng med de andre vilkårene beskrevet nedenfor.
- Fagskolen må dokumentere, jf. forskriften § 42 første ledd annet punktum at en utdanning av et slikt omfang er nødvendig ut fra:
  - internasjonale krav til yrkesutøvelse,
  - særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller
  - særlige krav i lov- og regelverk
- Fagskolen må dokumentere at utdanningens læringsutbytte ikke kan oppnås i løpet av to år eller 120 studiepoeng på fulltid, jf. forskriften § 42 andre ledd første punktum. Dette vilkåret henger sammen med det forrige vilkåret.
- Fagskolen må dokumentere at det finnes etterspørsel etter den typen kompetanse som den aktuelle fagskoleutdanningen gir, jf. forskriften § 42 andre ledd annet punktum.

Alle disse vilkårene må være oppfylt for at NOKUT skal kunne vedta at en fagskole kan etablere en treårig fagskoleutdanning. Et slikt vedtak fattes under forutsetning av at utdanningen akkrediteres, før fagskolen kan etablere den treårige fagskoleutdanningen, jf. forskriften § 42 tredje ledd.

9 Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning

Den eksisterende nasjonale klagenemnda har etter forskriften § 43 også fått i oppgave å behandle klager om opptak gjennom Samordna opptak. Det er bare klager over enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, i det samordnede opptaket som kan påklages til denne klagenemnda jf. forskriften § 43 bokstav a. Denne klagebehandlingen omfatter ikke fagskolenes opptaksvedtak om realkompetanse jf. § 7 første ledd eller spesielle opptakskrav jf. § 7 femte ledd.

Forvaltningslovens regler om behandling av klagesaker gjelder for behandlingen av klager over avslag på søknad om opptak. Dette innebærer at det er fagskolen som har behandlet søknaden som først skal ta stilling til klagen, jf. fvl. § 33. Det er kun i de tilfellene hvor fagskolen opprettholder sitt tidligere vedtak at klagen skal oversendes klageinstansen.

Fagskolene skal fatte egne opptaksvedtak når de vurderer realkompetanse eller vurderer spesielle opptakskrav som omfatter ferdigheter eller opptaksprøver etter nærmere regler fastsatt av fagskolen i forskrift. Når en fagskole selv fatter slike vedtak om opptak, kan disse etter fagskoleloven § 39 andre ledd jf. § 20 første ledd andre punktum påklages til den lokale klagenemnda ved fagskolen.

Fagskoler som ikke deltar i det samordnede opptaket fatter egne vedtak om opptak, og vedtakene kan påklages til fagskolens egne klagenemnder.

Nasjonal klagenemnd er utvidet til syv medlemmer. Etter fagskoleforskriften § 44 andre ledd bokstav d skal det oppnevnes ett medlem med personlig varamedlem fra forvaltningsområdet for videregående opplæring. Studentrepresentantenes oppnevningsperiode er endret fra to til ett år, i og med at mange fagskoleutdanninger ikke er lengre enn dette. Sekretariatet for klagenemnda skal ligge i Unit, se § 44 fjerde ledd.

Etter § 45 er klagenemnda vedtaksfør når leder eller nestleder og minst fire andre medlemmer, herunder en studentrepresentant, er til stede. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

10 Kvalitetssikring

Etter fagskoleloven § 5 er det NOKUT som fører tilsyn med kvaliteten i utdanningene. I tillegg akkrediterer NOKUT fagskoleutdanninger og fagområde. Departementet har med hjemmel i § 5 femte ledd fastsatt forskriftsbestemmelser om vilkår for akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde og om saksbehandlingsregler for NOKUTs akkrediteringsarbeid. Bestemmelsene om fagskoleutdanning fra studiekvalitetsforskriften er overført til fagskoleforskriften.

10.1 Oppnevning av sakkyndige for vurdering av søknader om akkreditering

Bestemmelsen i fagskoleforskriften § 46 om oppnevning av sakkyndige er i stor grad en videreføring av studiekvalitetsforskriften § 1-7. Det er foretatt enkelte språklige justeringer slik at terminologien i forskriftsteksten er i samsvar med terminologien i den nye fagskoleloven.

Det er opp til NOKUT å forskriftsfeste hva slags kompetanse de sakkyndige skal ha for å foreta ulike typer vurderinger. I situasjoner der det ikke er nødvendig å foreta sakkyndige vurderinger, kan NOKUT selv ta stilling til om det aktuelle akkrediteringskravet er oppfylt.

Det følger av § 46 første ledd hvilke typer vurderinger NOKUT har plikt til å oppnevne sakkyndige for. NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre vurderinger ved

akkreditering av fagskoleutdanning og av fagområde, med mindre det foreligger grunn til administrativt avslag eller avvisning, se nedenfor. Ved tilsyn med kvaliteten i akkreditert fagskoleutdanning eller fagområde skal NOKUT også oppnevne sakkyndige hvis det skal foretas faglige vurderinger eller når vurderingen kan medføre tilbaketrekking av akkreditering, jf. §§ 50 tredje ledd og 51 tredje ledd.

10.2 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – avvisning av søknader

Det er i fagskoleforskriften fastsatt en mulighet til å avvise eller avslå søknader som enten klart ikke fyller vilkårene for akkreditering eller som har mangler som gjør den uegnet for sakkyndig vurdering, se § 47 andre ledd og § 48 andre ledd. Avvisning innebærer at en søknad resulterer i et negativt vedtak uten at søknaden er realitetsbehandlet, mens avslag innebærer at innholdet i søknaden er vurdert, og at akkrediteringskravene er vurdert til å ikke være oppfylt. Ved tvil om søknaden kvalifiserer til avslag eller avvisning, eller ikke, skal NOKUT oppnevne sakkyndige.

Avvisning av søknader på grunn av større mangler og avslag på grunnlag av administrativ vurdering er enkeltvedtak som kan påklages. Klagenemnda for NOKUTs vedtak om akkreditering og tilsyn av fagskoleutdanning, oppnevnt av departementet, er klageinstans. Begrensningen i klageadgangen etter fagskoleforskriften § 55 gjelder kun "faglige vurderinger", og omfatter ikke administrative vurderinger og vedtak truffet av NOKUT uten involvering av sakkyndige.

10.3 Akkreditering av fagskoleutdanning og fagområde – søkerens frist til å uttale seg

I studiekvalitetsforskriften § 5-1 tredje ledd ble fagskolene gitt en frist på seks uker til å uttale seg om de sakkyndiges rapport før NOKUT fattet vedtak om akkreditering. Tilsvarende frist gjaldt etter § 5-4 fjerde ledd om revidering av akkreditering av utdanningstilbud og § 5-5 fjerde ledd om revidering av akkreditert fagskole (fagområde). Fristen etter disse bestemmelsene ble ikke videreført til ny fagskoleforskrift. Kravet til at parten skal få uttale seg, ivaretas av forvaltningsloven § 17.

10.4 Krav for akkreditering av fagområde

I fagskoleforskriften § 48 er vilkårene for å kunne få behandlet søknad om fagområdeakkreditering regulert. Dette gjelder at kravet om at utdanning må være fagskolens primærvirksomhet bør omreguleres til å være et krav for å kunne søke, fremfor at det først kommer som krav for å få akkreditering. Andre vilkår for å kunne søke om fagområdeakkreditering er at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år i minst én av de akkrediterte fagskoleutdanningene som danner grunnlag for fagområdeakkrediteringen, og at den deltar i garanti- eller forsikringsordning.

De faglige kravene for å få et fagområde akkreditert, fastsettes i NOKUTs fagskoletilsynsforskrift.

10.5 Fagskolenes fullmakter etter akkreditering av fagområde

Fagskolene er etter fagskoleforskriften § 48 tredje ledd gitt eksplisitt fullmakt til å gjennomføre vesentlige endringer i fagskoleutdanningene innen et akkreditert fagområde. Oppretting av nye studiesteder og endring fra stedbaserte til nettbaserte utdanninger eller omvendt, inngår i fullmakten til å gjennomføre vesentlige endringer i fagskoleutdanningene innen et akkreditert fagområde.

10.6 Kvalitetsarbeid

I studiekvalitetsforskriften ble det brukt ulik terminologi for kvalitetsarbeidet ved fagskoler og ved universiteter og høyskoler. Departementet ønsket i størst mulig grad å samordne terminologien og mente at det i dette tilfellet var hensiktsmessig å legge terminologien for fagskolesektoren nærmere den som brukes ved universiteter og høyskoler. "Kvalitetsarbeid" betyr i denne sammenhengen den aktive bruken av systemet for kvalitetssikring for å sikre og videreutvikle egen utdanningskvalitet. Den språklige endringen vektlegger bruken av systemet fremfor systemet i seg selv.

10.7 Opprettelsesfrist og tap av rettigheter når kvalitetsarbeidet ikke er tilfredsstillende

Det er i fagskoleforskriften § 49 fjerde og femte ledd fastsatt at fagskolen ikke mister rettigheter etter en første runde med tilsyn, men først etter en ny vurdering, som foretas etter en opprettelsesfrist på ett år. NOKUTs sanksjonsvedtak, etter at et nytt tilsyn finner at kvalitetsarbeidet fortsatt ikke er tilfredsstillende, er endret fra en mulighet ("kan"-bestemmelse) til å skulle gjelde automatisk ("skal"-bestemmelse). Dette innebærer for en fagskole med akkrediterte fagskoleutdanninger at fagskolen fratras retten til å søke om akkreditering av nye fagskoleutdanninger. For en fagskole med akkreditert fagområde innebærer sanksjonsvedtaket at fagskolen mister denne fagområdeakkrediteringen. Dersom tilsynet avdekker vesentlig svikt i kvalitetsarbeidet, og svikten berører flere akkrediterte fagområder, kan NOKUT også trekke tilbake akkrediteringen for disse. I alle tilfeller gjelder det at fagskolen kan kreve nytt tilsyn med kvalitetsarbeidet når det har gått ett år etter at retten til å søke om akkreditering av nye fagskoleutdanninger, eller akkrediteringen for fagområde, er trukket tilbake.

10.8 Forlenget opprettingsfrist ved tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanninger og akkreditert fagområde

Fagskolen skal etter fagskoleforskriften § 50 gis en frist på inntil ett år for å rette opp mangelfulle forhold som avdekkes ved tilsyn av kvaliteten i en fagskoleutdanning. Innen den lengre fristen er det imidlertid ikke tilstrekkelig for fagskolen å ha iverksatt tiltak for forbedringer. Departementet forutsetter at de mangelfulle forholdene skal være rettet opp når fristen løper ut.

Perioden for å opprette mangelfulle forhold ved tilsyn med kvaliteten i et akkreditert fagområde er forlenget fra ett til to år i likhet med reglene for høyere utdanning, jf. fagskoleforskriften § 51.

10.9 Bortfall av akkreditering av fagskoleutdanning

Dersom det ikke har blitt tatt opp studenter og ingen studerer ved utdanningen i løpet av tre år etter vedtaket om akkreditering, bortfaller akkrediteringen av fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 52.

10.10 NOKUTs myndighet til å fastsette utfyllende kriterier

Etter § 54 kan NOKUT gi utfyllende bestemmelser til departementets forskrift om vilkår for akkreditering av fagskoleutdanning og akkreditering for fagområde, herunder krav til fagmiljø, og for krav til fagskolenes kvalitetsarbeid og system for kvalitetssikring av utdanningen og kvalitetsarbeid. Departementet har også delegert forskriftsmyndighet til NOKUT for saksbehandlingsregler for akkrediterings- og tilsynsarbeidet.

11 Godkjenning av utenlandsk fagskoleutdanning

Det følger av fagskoleloven § 7 første ledd første punktum at «NOKUT avgjør etter søknad fra enkeltpersoner om utdanning fra en utenlandsk fagskole eller en annen yrkesfaglig utdanning fra utlandet på tilsvarende nivå, skal gis en generell godkjenning slik at den ut fra nivå og omfang godkjennes som sidestilt med akkreditert fagskoleutdanning.»

Søknadene avgjøres etter en vurdering av søkerens utdanningsdokumenter, slik som ved generell godkjenning av høyere utdanning etter universitets- og høyskoleloven § 3-4. Godkjenningsordningene har flere likhetstrekk. Utdanningssystemene i andre land er svært ulike med hensyn til utdanninger på dette nivået, og kapittel 9 i fagskoleforskriften er av den grunn formulert med en generell nivåhenvisning og på bakgrunn av bestemmelsene som gjelder for generell godkjenning av høyere utdanning, jf. studiekvalitetsforskriften kapittel 6.

11.1 Søkerens plikt til å fremlegge dokumentasjon

I fagskoleforskriften § 56 er søkerens plikt til å legge fram dokumentasjon regulert, og beskrivelse av hvilken type dokumentasjon som skal legges fram. Manglende eller mangelfull dokumentasjon fra søkere vil gi grunnlag for å avvise søknader.

Dokumentene nevnt i § 56 første ledd bokstav a til d, sammen med opplysninger om identitet, vil i de fleste tilfeller gi NOKUT tilstrekkelig informasjon til å kunne avgjøre en søknad. Søkere kan bruke MinID til å gi sikre opplysninger om identitet, alternativt må de laste opp gyldige identitetsdokumenter.

I noen tilfeller vil en søker ikke kunne legge ved alle dokumentene som er nevnt i første ledd, for eksempel dersom noen av dem er tapt og utstederen ikke lager duplikater. Søkeren vil da motta et mangelbrev som etterlyser de aktuelle dokumentene. Dersom søkeren viser til at NOKUT kan bekrefte søkerens utdanning på andre måter, kan søknaden i noen tilfeller likevel realitetsbehandles. Dette gjelder eksempelvis i tilfeller hvor NOKUT kan bekrefte utdanningen ved å henvende seg til utdanningsinstitusjonen eller relevante myndigheter, ved hjelp av en sentral vitnemåls- og karakterportal, eller ved hjelp av annen dokumentasjon enn den som er nevnt i første ledd.

Det fremgår av § 56 tredje ledd at NOKUT har adgang til å kreve tilleggsdokumentasjon hvis denne informasjonen kan gjøre behandlingen av søknaden vesentlig enklere og hvor det ikke er urimelig krevende for søkeren å oppdrive dokumentasjonen. Dette kan for eksempel være tilfelle dersom vitnemålet gir begrenset informasjon om innholdet i kvalifikasjonen søkeren har oppnådd, og dette i stedet er beskrevet i et vitnemålstillegg.

11.2 NOKUTs saksbehandling

Det er viktig at godkjenningsvedtakene til NOKUT er pålitelige, og at NOKUT ikke godkjenner utdanninger som ikke er ekte eller ikke kan verifiseres. Det er i § 57 første ledd fastslått at NOKUT har ansvaret for verifisering av dokumentene.

Med verifisering menes en prosess hvor man undersøker og forsøker å fastslå riktigheten av oppgitte opplysninger. Å verifisere ektheten av et dokument, og det å verifisere at et dokument er utstedt på grunnlag av korrekte opplysninger, er ikke nødvendigvis det samme. Et ekte dokument betyr at dokumentet er utstedt av riktig myndighet på riktig måte. NOKUT kan bekrefte ektheten ved å kontakte utstederen av dokumentet. Å verifisere dokumentets innhold innebærer å undersøke hvorvidt dokumentet gir uttrykk for korrekte opplysninger. Slik verifisering innebærer at NOKUT undersøker om prosessen rundt utstedelsen av et dokument er etterprøvable, altså at det finnes systemer og rutiner for utstedelsen som kan fastslå at innholdet er korrekt. Dersom systemet og rutinene som hører til utstedelsen av dokumentet er gode, har dokumentet notoritet.

Der hvor det ikke er mulig å verifisere dokumentasjon som følge av for eksempel mangel på fungerende sentralmyndighet, hvor nasjonale registre har blitt ødelagt i konfliktperioder eller som følge av naturkatastrofer, kan søknadene bli avslått. Selv om utsteder går god for dokumentets ekthet, er det tilfeller hvor NOKUT likevel ikke kan verifisere dokumentet da man verken har tillit til utstederen eller til opplysningene som fremkommer av dette dokumentet. Avslag gis hvor det ikke foreligger annen støttedokumentasjon som sannsynliggjør at dokumentene er ekte.

Undersøkelsesplikten er begrenset når man ikke har tillit til utstederen av dokument. Det vil da være opp til søker å kunne produsere støttedokumentasjon etter gitte dokumentasjonskrav, eksempelvis gjennom intervjubaserte metoder, som øker tilliten til at dokumentene den ansøkte kvalifikasjonen er ekte. I tilfeller der den generelle tilliten til en utsteder er lav, vil det være å anse som unødig tidsbruk for NOKUT å legge til grunn egne undersøkelser i å verifisere innholdet i et dokument. Saksbehandlingen av slik søknader blir dermed tilsvarende det som ligger til grunn for generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning.

For søknader fra land hvor dokumentsituasjonen innebærer at de fremlagte dokumentene ikke har noen notoritet, vurderer NOKUT om søknaden kan godkjennes med bakgrunn i den tilgjengelige informasjonen om utdanningen, institusjonen eller landet. Om det beviselig er lav eller ingen notoritet knyttet til utdanningsdokumentene, vil søknadene ikke kunne godkjennes, jf. § 57 andre ledd.

11.3 NOKUTs godkjenningsvedtak

Formålet med godkjenningsordningen tilsier at NOKUTs vedtak, i tillegg til en vurdering av om nivået på og omfanget av utdanningen er sidestilt med norsk akkreditert fagskoleutdanning, må inneholde informasjon om søkerens godkjente utdanning og tilhørende kompetanse som er av verdi for søkeren og tredjeparter. Dette er regulert i § 58.

NOKUT skal påse at søkerens utdanning er reell og oppnådd ved en institusjon som har rett til å tilby denne, og ikke stammer fra en «diploma mill» eller lignende. Ettersom godkjenningen er «generell» og gjelder nivå og omfang, vurderer ikke NOKUT selve faginnholdet i emnene i utdanningen nærmere. Vedtaket skal likevel beskrive hva utdanningen kvalifiserer for der den er avlagt, enten ved å oppgi spesifikk yrkeskvalifikasjon, eller angi hvilken bransje som typisk etterspør den aktuelle kompetansen.

Når det gjelder kvalitetssikring, er bestemmelsen utformet med sikte på å omfatte utdanninger fra utdanningssystemer som skiller seg fra det norske. I utlandet varierer det hvorvidt sentrale myndigheter eller andre godkjenner eller akkrediterer utdanningsløp og tilbydere. Tilbydere av fagskoleutdanninger er heller ikke nødvendigvis del av et offentlig fastlagt kvalitetssikringssystem. Ved å stille krav om offentlig godkjenning av utdanningstilbud eller av tilbydere i utlandet for å kunne få en generell godkjenning av utdanningen sin i Norge, vil søkere fra enkelte områder kunne være avskåret fra å oppnå godkjenning her, selv om de har fullført utdanning i utlandet som kan sies å tilsvare fagskoleutdanning. Kvaliteten på den fullførte fagskoleutdanningen som godkjennes, må i alle tilfeller være tilfredsstillende. Vurderingsmomenter i den forbindelsen er om utdanningsløpet er styrt av regelverk og tilbys av en organisasjon som har en administrasjon og egnede lokaler, nødvendig utstyr, kompetente undervisere med mer.

Videre følger det av lovens ordlyd at NOKUT skal vurdere om en utenlandsk fagskole- eller yrkesfaglig utdanning er sidestilt i nivå og omfang med akkreditert fagskoleutdanning i Norge. Når det gjelder omfanget er utgangspunktet at ett års normert studietid i utlandet godkjennes som ett års normert studietid i Norge.

Spørsmålet om nivå krever en nærmere vurdering dersom søkeren har avlagt utdanningen sin innenfor et system som samsvarer dårlig med det norske utdanningssystemet, slik at det kan være aktuelt at ulike deler av en utdanning kan gis godkjenning på ulikt nivå, dvs. i henhold til flere lover (for eksempel opplæringsloven og fagskoleloven eller fagskoleloven og universitets- og høyskoleloven). Vedtak etter denne bestemmelsen må angi hvor stor del av den omsøkte utdanningen som er sidestilt med nivået for norsk fagskoleutdanning, jf. fagskoleloven § 7.

NotatDato: 10.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-221
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Møteplan for styret for Fagskolen i Hordaland 2020

Følgjande vert føreslått som møteplan for styret for Fagskolen i Hordaland i 2020:

Utval	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Fylkesting			3./4.			9./10.
Valnemnda			3.			9.
Fylkesutval	30.	13.	26.	30.	28.	18.
Finansutval			26.		28.	18.
Planutval		13.				
Hovedutval for samferdsel og mobilitet	15.	12.	11.	15.	13.	3.
Hovudutval for opplæring og kompetanse	14.	12.	10.	14.	12.	2.
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon	16.	12.	12.	16.	14.	4.
Hovudutval for kultur, idrett og integrering	21.	12.	17.	21.	19.	4.
Administrasjonsutvalet	22.			22.		
Politikardag - folkevaldopplæring		11.				
Styret for Fagskolen i Hordaland	28.	27.*	26.		7.	

*Ekstra styremøte med opplæring og få saker.

Utval	August	September	Oktober	November	Desember
Fylkesting		29./30.			15./16.
Valnemnda		29.			15.
Fylkesutval		17.	29.	26.	10.
Finansutval		17.		26.	
Planutval					
Hovedutval for samferdsel og mobilitet		16.	14.	4. og 25.	
Hovudutval for opplæring og kompetanse		16.	13.	3. og 25.	
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon		16.	15.	5. og 25.	
Hovudutval for kultur, idrett og integrering		16.	15.	4. og 25.	
Administrasjonsutvalet		9.		18.	
Politikardag - folkevaldopplæring		15.		24.	
Styret for Fagskolen i Hordaland		10.		19.	

Notat

Dato: 10.11.2019
Arkivsak: 2015/11453-222
Saksbehandlar: adelan

Til: Styret for Fagskolen i Hordaland

Frå: Fylkesdirektør opplæring

Uttale i samband med sak om rom og funksjonsprogram og samlokalisering

I telefonmøte 04.11.2019 handsama styret for Fagskolen i Hordaland ei uttale i samband med politisk sak om rom og funksjonsprogram og samlokalisering av fagskulen og Laksevåg og Bergen maritime vgs på Laksevåg.

Den politiske saka skulle ha vore handsama av Hovudutval for opplæring og kompetanse 12.11.2019 men er utsett til 28.11.2019.

Styret sin uttale følgjer under.

Dato: 04.11.2019
Stad: Telefonmøte

Tidspunkt 04.11.2019 kl. 09:00 – 09:30
Stad Telefonmøte, Videorom 2, Fylkeshuset

Til stade:

Leiar	Roald Kvamme
Eigarrep.	John Helge Gullaksen
Arbeidslivsrep.	Trond Sanne Haga
Tilsettrep.	Trude Amundsen
Studentrep.	Sebastian Hennig

Frå administrasjonen møte:

Utvalssekretær	Adeline Landro
----------------	----------------

Frå fagskulen møte:

Rektor	Torbjørn Mjelstad
--------	-------------------

Forfall:

Eigarrep.	Sara Hamre Sekkingstad
Arbeidslivsrep.	Anne Mette Koch

Uttale frå styret for Fagskolen i Hordaland i samband med sak om:

- **Rom- og funksjonsprogram for Fagskolen i Hordaland og**
- **Rom- og funksjonsprogram for Laksevåg og Bergen maritime vgs**

Styret har handsama sak om rom og funksjonsprogram (RFP) for Fagskolen i Hordaland og RFP for Laksevåg og Bergen maritime vgs i møte 4. november 2019 for å gje uttale i samband med politisk handsaming av saka. Styret vil gje uttale knytt til RFP for Fagskolen i Hordaland og tilhøve knytt til sambruk.

Løysinga med samlokalisering på Laksevåg var ein del av eit kompromiss der ein skulle løyse utfordringar knytt til det vidaregåande tilbodet og lokalisering av ein ny fagskule, og det er fatta politiske vedtak om samlokalisering av begge skuleslaga på Laksevåg. I ettertid er det kome store endringar i høve til fagskulesektoren med omsyn til innretninga av skuleslaget som høgare yrkesfagleg utdanning, og ønskje om stor vekst i talet på fagskulestudentar framover. Med bakgrunn i dette vil styret peike på at dersom veksten vidare vert i tråd med nasjonale målsettingar, er styret bekymra for at lokaliseringa til Laksevåg ikkje har moglegheiter for ytterlegare utviding eller vekst.

Som konsekvens av dei nasjonale målsettingane og føringane frå nasjonale styresmakter får fagskulen ein langt sterkare rolle i utdanningssystemet og koplinga til høgskulesektoren vert sterkare. Styret vil peike på at ein må byggje vidare på det gode samarbeidet som etablerast med Høgskulen på Vestlandet i høve til mellom anna sambruk, og at det no vert lagt til rette for fleire saumlause overgangar mellom fagskuleutdanning og høgskuleutdanning.

Rom og funksjonsprogram

Det er gjort eit omfattande og godt arbeid med RFP for Fagskolen i Hordaland som i seg sjølv tek omsyn til skuleslaget sin eigenart, men gir avgrensa rom for vekst utover det som er omtala i saksframlegget. Det er store forventningar til fagskulen frå både eigar, regionalt arbeidsliv og øvre styringsmakter i høve til å utvikle

og gje tilbod i tråd med lokalt, regionalt og nasjonalt kompetansebehov. Fagskolen i Hordaland er ein av dei skulane i landet som rekrutterer flest studentar nasjonalt, samtidig som det er ei stor etterspurnad lokalt. Dette er ei styrke for regionen i høve til å fylle opp tilbod som dekker kompetansebehovet både i eiga region og for andre regionar. Fagskular som ikkje får tilstrømming frå andre regionar vert avhengig av stor oppslutning lokalt for å kunne gjennomføre tilbod med ein berekraftig økonomi. Vidare syner RFP at det er tenkt nytt i høve til utnytting av laboratorium, simulatorar og andre spesialrom, og dette er svært positivt. Det er viktig å få til god utnytting av spesialrom og klasserom då desse er svært kostbare og ressurskrevjande, og ein bør få til ei gode samarbeidsavtale med høgskulen for best mogleg utnytting.

Vidare vil styret peike særskilt på at dei nye bransjeprogramma som legg opp til kortare og fleksible fagskuletilbod, og aukande behov for etter- og vidareutdanning / kursverksemd ikkje er ivareteke i RFP. Styret vil også peike på at det i RFP ikkje er teke høgde for dei behova studentane har for grupperom og andre stillerom t.d. lesesal o.l. Styret er også usikker på om det er nok kapasitet for vekst i talet på tilsette jf. veksten i talet på studentar.

Sambruk med Laksevåg og Bergen maritime vgs

Styret har det øvste ansvaret for studentane sitt arbeids- og læringsmiljø og vil igjen løfte fram at studentane er avhengig av gode fasilitetar for eigenstudie og prosjektarbeid spesielt knytt til hovudprosjekta. Styret meiner derfor det er viktig at slike areal vert utforma med god skjerming frå øvre aktivitet ved den vidaregåande skulen. Styret har gjennom studentdemokratiet ved fagskulen fått klare tilbakemeldingar om at det er utfordringar knytt til sambruk med vidaregåande skule i dag. Studentrepresentanten i styret viser også til at Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF) ønskjer eit tydeleg skilje mellom fagskule og vgs.

Vidare har styret i tidlegare uttale i samband med sak PS 22/2017 «Fagskolen i Hordaland og yrkesfagleg vidaregåande skule samlokalisert på Laksevåg», som vart handsama i fylkestinget 07. mars 2019, uttrykt behov for at fagskulen skal stå fram som eit eige skuleslag i eit eige bygg. Trass i at fagskulesektoren dei siste åra har fått stor merksemd gjennom fagskulereforma er det framleis mange som kjenner for lite til kva ein fagskule er og kva moglegheiter som eksisterer innan høgare yrkesfagleg utdanning. På bakgrunn av dette vil styret framheve viktigheita av at det vert bygd eit skulebygg som er synleg og visar skuleslaget sine kvalitetar.

Avsluttande merknad:

RFP omtalar at fagskulestudentar får fagskulepoeng men dette er jf. fagskulelova endra til studiepoeng.

PS 44/19 Ymse

Arkivnr: 2015/11453-212
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Styret for Fagskolen i Hordaland	45/19	28.11.2019

Styret sin kompetanse og delegering til rektor

Samandrag

I møte 12.09.2019 bad styret om ei oversikt over styret sin kompetanse jf. fagskulelova med forskrifter. I denne saka vert det vist kva kompetanse som ligg til styret, samt kva som er delegert eller kan delegerast til rektor ved Fagskolen i Hordaland. Det som kan delegerast til rektor er i saksframlegget føreslått delegert, det som allereie er delegert til rektor eller andre, t.d. den lokale klagenemnda, står ført opp med omtale av kvar dette er delegert.

Forslag til vedtak

Styret tek saka til orientering, og vedtek delegering i tråd med saksframlegget.

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæring
ansvarleg for saksførebuing for fagskulestyret

Linda Farestveit
seksjonsleiar skule

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 25.09.2019

I møte 12.09.2019 bad styret om ei oversikt over styret sin kompetanse jf. fagskulelova med forskrifter. I denne saka vert det vist kva kompetanse som ligg til styret, samt kva som er delegert eller kan delegerast til rektor ved Fagskolen i Hordaland. Det som kan delegerast til rektor er i saksframlegget føreslått delegert, det som allereie er delegert til rektor eller andre, t.d. den lokale klagenemnda, står ført opp med omtale av kvar dette er delegert.

Styret sin kompetanse jf. lov og forskrifter og delegering til rektor

Akkreditering av fagskuleutdanning

Jf. fagskulelova § 5 andre ledd er akkreditering ein fagleg vurdering av om ein fagskule eller ein fagskuleutdanning oppfyller vilkår gitt av departementet eller NOKUT. Akkreditering er eit vilkår for å kunne tilby fagskuleutdanning. Akkreditert fagskuleutdanning skal vere i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

Jf. fagskulelova § 5 fjerde ledd kan NOKUT trekkje tilbake akkreditering av eit tilbod eller ei akkreditering av fagområde dersom vilkåra ikkje lenger er oppfylt. Styret for fagskulen har ansvar for å sikre at studentar får gjennomført starta utdanning på ein tilfredsstillande måte dersom akkreditering vert trekt tilbake.

Jf. fagskuleforskrifta § 49 første ledd skal fagskular ha eit tilfredsstillande internt system for kvalitetssikring av utdanningane som bidreg til kvalitetsutvikling, forbetringar og fagskuleutdanningane sin yrkesrelevans. Systemet skal også gje tilfredsstillande dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekke eventuelle sviktande kvalitet i fagskuleutdanningane.

Jf. fagskuletilsynsforskrifta § 4-1 første ledd* skal kvalitetsarbeidet ved fagskulen vere forankra i fagskulen sitt styre og leiing.

*Referansen syner til ny fagskuletilsynsforskrift som NOKUT har hatt ute på høyring med frist 01.11.2019, og kan verte justert.

Styret sitt ansvar

Jf. fagskulelova § 9 skal alle fagskular ha eit eige styre. Styret sjølv skal fatte vedta om det er forsvarleg å ta opp nye studentar, og vedtak skal fattast før studiestart.

Styret skal også:

- a) sørge for at studentane får den utdanning som fagskulen har akkreditering for
- b) sørge for at alle vilkår for eventuelle offentlege tilskot er oppfylt
- c) Sørge for at opplysingar som vert gitt til NOKUT, studentar og dei som søker utdanning er korrekte og fullstendige
- d) sørge for at det vert gitt naudsynt informasjon og rettleiing til søkjarar til, og studentar ved, fagskulen om mellom anna skulepengar, studietilbod, søknadsfristar og opptakskrav
- e) fastsette krav til lærarkompetanse, instruktørkompetanse og leiinga ved fagskulen
- f) sørge for at verksemda vert driven i samsvar med gjeldande lover og reglar, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette

Styret kan delegere sitt mynde gitt av fagskulelova til andre ved fagskulen om det ikkje følgjer av lova at styret sjølv skal fatte vedtak. Punkt a-e skal følgjast opp i det daglege av rektor ved fagskulen. Styret vedtek rutine for internkontroll jf. punkt f, medan rektor sørger for gjennomføring og oppfølging.

Vedtaksføre og gjennomføring av styremøter

Jf. fagskulelova § 11 kan styret fatte vedtak når meir enn halvparten av medlemene eller tilsvarande mange varamedlemer er til stade og avgjer stemme. Vedtak vert fatta med alminneleg fleirtal om ikkje noko anna er

bestemt i lova. Om det er like mange stemmer for og imot eit forslag har møteleiar dobbelstemme. Styremøta vert leia av styreleiar, dersom styreleiar ikkje er tilstade utpeikar styret ein møteleiar.

Rektor

Jf. fagskulelova § 12 skal styret sjølv tilsette rektor ved fagskulen som har naudsynt fag- og leiarkompetanse. Studentane og dei tilsette skal verte høyrd før ein rektor vert tilsett.

Om avgjerda i ei sak ikkje kan vente til styret kan kome saman i møte, avgjer rektor saken. Styret kan også gje rektor fullmakt til å avgjere saker som ikkje bør utsettast til neste styremøte.

Studentorgan og studentrepresentasjon

Jf. fagskulelova § 14 kan studentane ved fagskulen opprette eit studentorgan som skal ivareta studentane sine interesser og fremje deira meiningar. Studentar ved dei einskilde avdelingane ved fagskulen kan opprette studentorgan på tilsvarande måte. Styre skal leggje til rette slik at studentorganet kan drive sitt arbeid på ein tilfredsstillande måte. Studentorganet skal verte høyrd i alle saker som vedkjem studentane. Vidare skal studentar vere representert i alle kollegiale organ som er tildelt avgjerdsmynde ved ein fagskule. Rektor er ansvarleg for å følgje opp at fagskulelova § 14 vert følgt.

Studentombod

Styret skal sørge for at alle studentane ved fagskulen har tilgang til eit studentombod. Studentombodet skal gje fagskulestudentar råd og hjelp i saker knytt til deira studiesituasjon. Studentombodet kan ikkje verte instruert i sitt virke.

Læringsmiljø

Jf. fagskulelova § 15 har styret det overordna ansvaret for studentane sitt læringsmiljø, og skal i samarbeid med studentorganet legge til rette for eit godt og inkluderande læringsmiljø. Styret skal vidare innanfor sitt ansvarsområde arbeide for å førebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, jf. likestillings- og diskrimineringslova § 13.

Styret skal også i samarbeid med studentsamskipnaden legge til rette for eit godt og inkluderande læringsmiljø, og arbeide for å betre studentvelferda ved lærestadene.

Styret har ansvaret for at læringsmiljøet og det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er fullt forsvarleg med omsyn til studentane sin helse, tryggleik og velferd. I utforminga av det fysiske arbeidsmiljøet skal styret, så langt det er mogleg og rimeleg, sørge for:

- a) at lokale, tilkomstvegar, trapper, m.m. er dimensjonert og innreia for den verksemda som vert drifta
- b) at lokala har gode lys- og lyd-forhold og forsvarleg inneklime og luftkvalitet
- c) at lokala vert vedlikehalden og er reine og ryddige
- d) at lokala er innreia slik at studentane unngår uheldige fysiske belastningar
- e) at verksemda er planlagt slik at skader og ulykker vert førebygga
- f) at tekniske innretningar og utstyr er sikra og vert vedlikehalda slik at studentane unngår skadar og ulykker
- g) at lokale, tilkomstvegar, sanitæranlegg og tekniske innretningar er utforma slik at personar med nedsett funksjonsevne kan studere ved fagskulen
- h) at læringsmiljøet er innretta for studentar av ulike kjønn
- i) at læringsmiljøet er utforma etter prinsipp om universell utforming

Opptak

Jf. fagskulelova § 16 er opptaksgrunnlaget til fagskuleutdanning fullført og bestått vidaregåande opplæring. Styret sjølv skal gje utfyllande forskrift om opptak til den einskilde fagskule med krav til formell utdanning eller tilsvarande realkompetanse.

Jf. fagskuleforskrifta § 7 fjerde ledd kan styret sjølv stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskuleutdanninga. Med spesielle opptakskrav meiner ein krav om bestemte fag, fagbrev, sveinebrev, karakterar, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaring, autorisasjonar, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenningar.

Jf. § 7 femte ledd i fagskuleforskrifta kan styret sjølv også stille opptakskrav om fullført og bestått fagkuleutdanning til fagskuleutdanningar, men berre i tilfelle der dei einskilde fagskuleutdanningane er sjølvstendige einingar som byggjer på kvarandre, og at det totale løpet for utdanningane som byggjer på kvarandre ikkje har eit større omfang enn 120 studiepoeng. I særlege tilfelle kan det totale utdanningsløpet vere opp til 180 studiepoeng.

Innhald i utdanninga

Jf. fagskulelova § 17 skal styret fastsette ein plan for innhald i utdanninga og bestemme korleis planen skal gjennomførast. Det skal mellom anna verte fastsett føresegner om obligatoriske kurs, praksisstudium, vurderingsformer og liknande. Plan for innhald og krav til gjennomføring skal gå fram av studieplanen som styret har vedteke.

Klageorgan, klager og skikkavurdering

Jf. fagskulelova § 20 skal fagskulen opprette ein lokal klagenemnd som skal handsame klager over enkeltvedtak. Styret kan bestemme at klagenemnda også skal handsame andre klagesaker frå studentane og saker etter §§ 23 til 27 i fagskulelova. Styret for Fagskolen i Hordaland har vedteke gjennom instruks for lokal klagenemnd å delegere handsaming av andre klagesaker frå studentane og saker etter §§ 23 til 27 til den lokale klagenemnda.

- § 23 Klage på formelle feil ved eksamen
- § 24 Annullering av eksamen eller prøve
- § 25 Bortvising eller utestenging
- § 26 Skikkavurdering
- § 27 Krav om politiattest

Jf. fagskuleforskrifta § 27 første ledd skal det gå fram av fagskulen sin forskrift kva fagskuleutdanningar som er omfatta av skikkavurdering.

Jf. fagskuleforskrifta § 31 første ledd skal styret sjølv nemne opp ei skikkanemnd.

Jf. § 32 første ledd nemner styret opp éin eller fleire tilsette ved fagskulen som skikkaansvarleg for skikkavurdering. Styret har delegert å nemne opp skikkaansvarleg til rektor ved Fagskolen i Hordaland i sak PS 39/2019 i møte 12.09.2019.

Avsluttande vurdering, eksamen og sensur

Jf. fagskulelova § 21 første ledd skal styret sørgje for at studentane sine kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse vert prøvd og vurdert på ein upartisk og fagleg tryggande måte. Vurderinga skal sikre det faglege nivået ved den aktuelle utdanninga og det skal vere ein ekstern evaluering av vurderinga eller vurderingsordningane.

Jf. fagskulelova § 21 andre ledd nemner styret opp sensor ved eksamenar, prøvar, vurderingar av oppgåver eller anna arbeid når resultatet inngår i vitnemålet eller vert rekna inn i karakter for utdanninga. Oppnemning av sensur etter denne føresegna vert delegert til rektor.

Jf. § 21 tredje ledd skal sensuren vere klar innan tre veker etter at ein eksamen, prøve eller oppgåve eller anna arbeid er gjennomført om ikkje særelege grunner gjer det naudsynt å nytte meir tid. Styret sjølv kan gjere unntak for ein skilde eksamenar og fastsette ein lengre frist når det ikkje er mogleg å skaffe det naudsynte talet på kvalifiserte sensorar for å gjennomføre sensuren innan tre veker.

Jf. § 21 femte ledd gir styret sjølv forskrift om gjennomføring av eksamenar, prøvar eller anna arbeid. Dette omfattar vilkår for å gå opp til eksamen eller prøve på nytt, tilgang til ein ny praksisperiode og oppmelding. Styret delegerer til rektor ved fagskulen å gje utfyllande forskrift om tilhøve som er særskilt for den ein skilde eksamen.

Forbod mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet

Jf. fagskulelova § 43 skal studentar og tilsette ikkje nytte klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet i samband med undervisning eller tilsvarande. Forbodet gjeld ikkje når bruken av slike plagg er grunna klimatiske, pedagogiske, læringsmessige, helsemessige eller tryggleiksmessige tilhøve.

Ein student som trass skriftleg åtvaring har nytta klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet i strid med denne lova kan bortvisast i inntil eitt år. Om studenten tross skriftleg åtvaring ikkje etterkome eit vedtak om bortvising, kan studenten stengast ute frå utdanninga i inntil eitt år. Vedtak om bortvising kan gjerast av rektor eller den rektor delegerer til. Vedtak om utestenging gjerast av styret eller den lokale klagenemnda. Styret har delegert mynde til å stenge ute ein student etter denne føresegna til den lokale klagenemnda.

Arkivnr: 2015/11453-213
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Styret for Fagskolen i Hordaland	46/19	28.11.2019

Endring av utdanningsløpet for maritim fagskuleutdanning

Samandrag

Rektorane ved dei maritime fagskuleutdanningane har i rektormøte 07.03.2019 blitt einig om å endre utdanningsløpet i dei maritime utdanningane for å sikre eit meir heilskapleg løp, og det er starta opp eit arbeid for å utvikle reviderte emneplanar. Det er gjort ei avklaring med NOKUT om at dette ikkje er ei vesentlig endring som skulane må søkje akkreditering for. Styra for fagskulane må likevel godkjenne ei endring om eit to-årig gjennomgåande løp og sende vedtaket til NOKUT. Dei nye emneplanane vil verte tatt i bruk får skuleåret 2020/21 og føre fram til det høgste sertifikat i høve til STCW-konvensjonens krav.

Forslag til vedtak

Fagskolen i Hordaland skal frå skuleåret 2020/21 gå over til eit to-årig obligatorisk utdanningsløp som skal føre fram til høgste sertifikat i høve til krava i STCW-konvensjonen.

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæring

Linda Farestveit
seksjonsleiar skule

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 04.11.2019

Rektorane ved dei maritime fagskuleutdanningane har i rektormøte 07.03.2019 blitt einig om å endre utdanningsløpet i dei maritime utdanningane for å sikre eit meir heilskapleg løp, og det er starta opp eit arbeid for å utvikle reviderte emneplanar. I dag eksisterer det fire utdanningsplanar for dei maritime fagskuleutdanningane; eitt-årig løp for dekksoffiser og maskinoffiser, og to-årig løp for dekksoffiser og maskinoffiser. Fagskolen i Hordaland nyttar seg berre av det to-årige løpet innan kvar av dei to utdanningane dekksoffiser og maskinoffiser. Dei eitt-årige løpa er for dei studentane som ikkje ønskjer å utdanne seg til høgste sertifikat. Det er stort sett mindre fagskular som nyttar seg av dette løpet.

Målet med å endre utdanningsløpet for den maritime fagskuleutdanningane er å få ein betre undervisning i høve til den maritime internasjonale konvensjonen STCW. Fagskulane vil få oppdaterte emneplaner og ein utdanning med eit gjennomgåande to-årig løp. Dei nye emneplanane vil vere eit godt grunnlag for betre kvalitet i Dekks- og Maskinoffisersutdanninga ved fagskulane nasjonalt. Krava til sentrale styresmakter og næringa sine behov vil vere ivareteke i større grad enn ved dagens planar, og det vil bli enklare å få til overgangar mellom fagskuleutdanning og anna høgare utdanning innan dei maritime studieretningane.

Eksamensordninga ved dei maritime utdanningane vil også bli endra som ei følge av endringane i emneplanane. I dag har dei maritime studentane eksamen i alle konvensjonsemna i tillegg til trekk-emne begge studieår, noko som er svært krevjande for både studentane og fagskulane. Vidare er arbeidsfordelinga mellom fyrste og andre studieår svært ujamnt fordelt fordi det er fleire konvensjonsemne første studieår. Med dei nye emneplanane vil det berre verte gjennomført avsluttande eksamenar, og det vil bli utarbeidd nye vurderingsordningar med meir bruk av simulatorar og mogleg heimeeksamenar i nokre emne. Dei maritime rektorane vil saman avgjere kva vurderingsordningar som skal nyttast i utdanningane.

Endringa i studie- og emneplanane skal gjere utdanningane meir framtidsretta og fleksible med moglegheiter for å endre delar av innhaldet lokalt. Tiltaket skal også sjåast i samheng med det grøne skiftet og ny teknologi i den maritime næringa.

Gjennom rektorsamarbeidet ved dei maritime fagskulane er det gjort ei avklaring med NOKUT om at dette ikkje er ei vesentlig endring som skulane må søkje akkreditering for. Grunnen til dette er at det overordna læringsutbyttet ikkje vert endra. Styra for fagskulane må likevel godkjenne ei endring om eit to-årig gjennomgåande løp og sende vedtaket til NOKUT. Dei nye emneplanane vil verte tatt i bruk får skuleåret 2020/21 og føre fram til det høgste sertifikat i høve til STCW-konvensjonens krav.

I høve til eitt-årige studieløp innan dei maritime utdanningane vil det bli starta eit arbeid for å utvikle eigne studieplanar for dette. Dette vil vere eit tilbod for studentar som ønskjer å utdanne seg til lågare sertifikat (D4 og M4). Dersom Fagskolen i Hordaland skal tilby eitt-årige maritime utdanningar må det søkjast NOKUT om godkjenning for det.

Arkivnr: 2015/11453-215
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Styret for Fagskolen i Hordaland	47/19	28.11.2019

Mål- og tiltaksplan 2019/20 og utkast til nytt kvalitetssystem

Samandrag

12.09.2019 handsama styret kvalitetsmelding i sak PS 37/19 og som oppfølging av dette vart det arrangert skulebesøk ved fagskulen 03.10.2019. Jf. kvalitetssystemet skal skulen som ei oppfølging av kvalitetsmeldinga og skulebesøket utarbeide mål- og tiltaksplan som vert lagt fram i denne saka. Til slutt vert det gjeve eit utkast til korleis eit nytt kvalitetssystem for fagskulen kan vere, og det er ønskjeleg at styret gjev tilbakemeldingar og innspel til dette.

Forslag til vedtak

Mål- og tiltaksplan for skuleåret 2019/20 vert vedteke slik det kjem fram av saka.

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæring

Linda Farestveit
seksjonsleiar skule

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 05.11.2019

12.09.2019 handsama styret kvalitetsmelding i sak PS 37/19 og som oppfølging av dette vart det arrangert skulebesøk ved fagskulen 03.10.2019. Ved skulebesøket deltok leiinga ved fagskulen, samt student- og tilsettrepresentant, og styreleiar og styresekretær. Det var sett av god tid til å gå igjennom resultatane frå kvalitetsmeldinga og det var konstruktive diskusjonar i møtet. I møtet fokuserte ein spesielt på korleis kvalitetssystemet og bruken av dette gir skulen og styret den informasjonen som er naudsynt for å arbeide godt med kvalitet i utdanningane. Det var stor semje om at dagens kvalitetssystem må endrast for å sikre betre innsamling av data og tilbakemeldingar frå studentar, lærarar, arbeidsliv og sensorar. Vidare vart det også drøfta korleis fagskulen kan arbeide for å i større grad analysere dei resultatane som kjem fram gjennom dei ulike undersøkingane. Uønskt merksemd og trakassering var også eit tema i høve til at fagskulen må sikre gode rutinar og ei handlingsplan for å førebygge hendingar. Til slutt gjekk avdelingsleiarane igjennom resultatane for sine avdelingar, og ein ser mellom anna at tilhøve kring lokale og inneklima framleis er ei utfordring. Dette vil skulen følgje opp med eigeidom og melde til styret. Studentrådet var spesielt opptatt av at skulen måtte vere tydelegare på kva plattform som vert nytta for å gi informasjon til studentane. Dei opplever ofte at informasjon om innleveringar, prøver o.l. vert gitt i ulike kanalar. Skulen er klar på at all informasjon til studentane skal verte gitt gjennom it'slearning og vil følge opp at dette vert gjennomført.

Jf. kvalitetssystemet skal skulen som ei oppfølging av kvalitetsmeldinga og skulebesøket utarbeide mål- og tiltaksplan, og vidare i saken vert denne vist. Til slutt vert det gjeve eit utkast til korleis eit nytt kvalitetssystem for fagskulen kan vere, og det er ønskjeleg at styret gjev tilbakemeldingar og innspel til dette.

Mål- og tiltaksplan 2019-2020

Fagskulen skal styrke arbeidet med kvalitet i utdanningane ved å arbeide strategisk og systematisk med kvalitetsutvikling på skulen.

Tiltak:

- Utvikle eit nytt kvalitetssystem som sikrar at skulen arbeider strategisk og systematisk med kvalitetsutvikling på skulen. Omgrep, roller og ansvar må vere tydeleg definert.
- Sikre at kvalitetssystemet er forankra i heile organisasjonen.
- Sikre at kvalitetsarbeidet baserar seg på eit grundig kunnskapsgrunnlag.

Studentar og tilsette skal ha eit godt arbeids-, og læringsmiljø med høg trivselsfaktor.

- Skulen skal følgje opp tilhøve knytt til klima og innemiljø i samarbeid med eigeidomsavdelinga.
- Skulen skal sikre god klasseromshygiene ved å følgje opp at skulen sine trivselsreglar vert følgt.
- Skulen skal sikre eit godt psykososialt arbeids- og læringsmiljø ved å fremme ein kultur basert på føreseielegheit, openheit, dialog og samhald.
- Skulen skal utvikle ein handlingsplan og gode rutinar som skal førebygge trakassering og uønskt merksemd.

Studentdemokratiet skal styrkast

- Skulen skal leggje til rette for at studentdemokratiet fungerer godt ved alle studiestadene.
- Skulen skal sikre at studentane vert involvert i arbeid med utvikling av studiemiljø og utdanningar t.d. gjennom lokale fagråd.

Arbeidslivet sitt kompetansebehov skal vere retningsgjevande for utvikling av utdanningane

- Skulen skal sikre høg yrkesrelevans gjennom å etablere lokale fagråd for utdanningane.

- Skulen skal vere i tett dialog med arbeidslivet for å sikre kunnskap om utviklinga i relevante og nye næringar.

Fagskulen skal arbeide systematisk og aktivt med kompetanseheving og pedagogisk utvikling

- Skulen skal kartleggje kompetansebehova hos dei tilsette og lage ein plan for kompetanseheving.
- Skulen skal etablere lokale fagråd ved utdanningane.
- Skulen skal leggje til rette for fagleg og pedagogisk utvikling i og mellom avdelingane.

Andre tiltak

- Sikre at it'slearning er den offisielle kanalen for å gi informasjon til studentane.
- Sikre god svarprosent i studentevalueringa ved at klassekoordinator set av tid til gjennomføring av evalueringa og har god ajourhold av klasselister.
- Sikre at studentane får undervisning til angitt tid etter timeplan, og at dei får tilbakemeldingar innan fastsette fristar.
- Kartleggje sluttårsaker og gjennomføringsproblematikk.
- Tilby kurs i studieteknikk.

Utkast til nytt kvalitetssystem

For å sikre god oppfølging av kvaliteten ved skulen ønsker ein å undersøkje kvaliteten etter ulike kvalitetsområder som også vil gi informasjon om den totale kvaliteten ved skulen. Dette gjev rom for større grad av analyse og innsats ved dei einskilde områda. Under er det vist 7 forslag til kvalitetsområder som kan danne grunnlag for eit slikt system.

Kvalitetsområder

Opptakskvalitet

Analyse og vurdering av opptaket basert på data om studentane sitt opptaksgrunnlag, poengnivå og eventuelle klager på opptak mm.

Rammekvalitet

Vurdering av infrastruktur, IKT, tilrettelegging, struktur, fagmiljø og psykososialt arbeids- og læringsmiljø, samt økonomistyring.

Utdanningskvalitet

Vurdering av studietilbodet, emne og studieplaner, arbeids- og undervisningsformer og eksamensopplegget.

Undervisningskvalitet

Vurdering av kvaliteten på læringsarbeidet og omfattar både formidlingskvalitet og kvaliteten på studentane sin eigen innsats.

Resultatkvalitet

Vurdering av eksamensresultat, gjennomføringstid og fråfall.

Relevanskvalitet

Vurdering av om utdanningane har god yrkesrelevans.

Styringskvalitet

Vurdering av skulen sin evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling, samt sikre forankring av kvalitetsarbeidet i heile institusjonen.

Vidare vil skulen arbeide for å sikre eit godt kunnskapsgrunnlag for å få god og tilstrekkeleg informasjon om kvar av dei nemnte kvalitetsområda. Til dømes vil ein vurderer å erstatte dagens studentundersøking med studentundersøkinga til NOKUT i studiebarometeret. Lærarevalueringa må forberast og dette ønskjer skulen å gjere i samråd med dei tilsette for å sikre at undersøkinga gjev naudsynt informasjon om kvaliteten i undervisninga m.m. Det er også viktig for lærarane å vite kva dei vert målt på i høve til kvalitetsutviklinga ved skulen. Til slutt må skulen arbeide for å få meir tilbakemelding frå arbeidslivet slik at dette vil gi ein verdi i spørsmål om mellom anna yrkesrelevans.

Arkivnr: 2015/11453-217

Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Styret for Fagskolen i Hordaland	48/19	28.11.2019

Tilbudsstruktur for Fagskolen i Hordaland 2020/21

Samandrag

I denne saka vert det vist forslag til kva tilbod som kan lysast ut gjennom samordna opptak for søkjarar til skuleåret 2020/21. Dette er ein mellombels tilbudsstruktur og styret vil vedta endeleg tilbudsstruktur etter opptaket er avslutta i mai 2020.

Forslag til vedtak

Følgjande mellombelse tilbudsstruktur vert vedteke for Fagskolen i Hordaland skuleåret 2020/21:

691	Fagskolen i Hordaland	Student- tal 1. år	søkjarar 1. år 2019
Nordnes	Klima, energi og miljø i bygg FTB03N	30,00	57,00
	KEM /Tak og fasade FTB03N	-	0,00
	Bygg FTB01H	30,00	70,00
	Bygg FTB01N	35,00	75,00
	Automatisering FTE01H	30,00	47,00
	Automatisering FTE01N	30,00	61,00
	Elkraft FTE03H	30,00	60,00
	Elkraft FTE03N	35,00	113,00
	Maskinteknikk FTT04H	30,00	48,00
	Maskinteknikk FTT04N	30,00	55,00
	Maskinteknikk med ISO FTT11N	-	0,00
	Prosessteknikk FTK01H	-	35,00
	Prosessteknikk FTK01N	30,00	0,00
	Klassisk bygningshandverk FTB54H	-	0,00
	Klassisk bygningshandverk FTB54D	-	23,00
	Psykisk helsearbeid og rusarbeid FHH14D	30,00	40,00
	Rehabilitering FHH04D	-	0,00
	Spesialreinhold FHH10D	-	32,00
Stord	Maskinteknikk FTT04H	-	32,00
	Maskinteknikk med ISO FTT11H	-	29,00
	Elkraft FTE03H	20,00	0,00
	Automatisering FTE01H	20,00	0,00
Nygård	Maskinoffiser FTM02H	30,00	57,00

	Dekksoffiser FTM01H	30,00	80,00
	Boring FTP01H	30,00	36,00
	Havbunnsinstallasjoner FTP04H	20,00	7,00
	CNC og robotteknologi FTT53H	-	0,00
	CNC og robotteknologi FTT53N	30,00	17,00
Austevoll	Dekksoffiser FTM01H	30,00	28,00
Hjeltnes	Arborist FPS01D	20,00	0,00
	Lokal matkultur FTK51N	25,00	18,00
Voss	Anlegg FTB02H	-	0,00
	Anlegg FTB02N	30,00	65,00
	Rehabilitering FHH04D	25,00	10,00
	Totalt	650,00	1095,00

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæring

Linda Farestveit
seksjonsleiar skule

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 05.11.2019

I denne saka vert det vist forslag til kva tilbod som kan lysast ut gjennom samordna opptak for søkjarar til skuleåret 2020/21. Dette er ein mellombels tilbodsstruktur og styret vil vedta endeleg tilbodsstruktur etter opptaket er avslutta i mai 2020.

Den endelege og totale budsjettramma for Fagskolen i Hordaland er ikkje kjent enda, men jf. arbeidsdokumentet som vart lagt fram for Finansutvalet 13.11.2019 vil dei to fagskulane i Vestland fylkeskommune få ei reduksjon i driftstilskotet frå fylkeskommunen på til saman kr 4,1 mill. (<https://innsyn.vlfk.no/Innsyn/RegistryEntry/ShowDocumentFromDmb?registryEntryId=220&documentId=413>). I tillegg har Fagskolen i Hordaland hatt ei lågare produksjon i studiepoeng i 2018 enn i 2017, og det er forventa ein reduksjon i det resultatbaserte tilskotet på om lag kr 900 000,-. På den andre sida så får fagskulen noko meir tilskot som del av opptrappinga i studentplassar som kom i 2018. Då vart det løyvd 21 nye studieplassar om hausten, og desse vart auka til 42 studieplassar hausten 2019 som ein del av den varsla opptrappinga. I 2020 får fagskulen vårverknaden av denne opptrappinga og er forventa å ligge på om lag 1,2 mill. kr. I tillegg er det lagt inn pris- og lønsvekst i det statlege driftstilskotet. Vestland fylkeskommune får også 9 nye studieplassar (heiltidsekvivalentar) hausten 2020, og fagskulen kan søkje fylkeskommunen om å få desse til nye studentar som kombinerer skule og arbeid.

Av di budsjettramma ikkje er tilstrekkeleg kjent på dette tidspunktet tek ein i denne saka utgangspunkt i budsjettramma for 2019 i dimensjoneringa av tilbodet til skuleåret 2020/21. Budsjettramma for Fagskolen i Hordaland var på kr 97 295 000 i 2019. Av ramma var kr 87 414 000 statleg tilskot, og kr 9 881 000 fylkeskommunalt driftsbudsjett.

Tilbodsstrukturen er rekna ut med bakgrunn i ein studentsats på helsefaga med kr 68 800,- (grunnsats) og for dei øvre fagretningane med kr 86 500,-. Satsen for helsefaga er prisjustert gjennom eit nasjonalt samarbeid, og er også gjeldande for andre eksterne fagskular som får tilskot frå fylkeskommunane innan helsefag. Satsen for dei øvre utdanningane er lågare enn i 2019 då den var sett til kr 91 500,-. Årsaka til at satsen vert justert ned er at fagskulen har fleire studentar på 2. og 3. studieår enn tidlegare. Satsen i 2020 er tilstrekkeleg for dei utdanningane som vert godt oppfylt, men for utdanningar med låge studenttal er dette noko lågt, og det må gjerast nøyare vurderingar i samband med endeleg tilbodsstruktur i høve til kva som skal startast opp innanfor ramma. Ramma for 2020 vil sjølvstøtt vere lik uavhengig av kor mange studentar fagskulen har, men det resultatbaserte tilskotet vil verte justert ned eller opp i 2022 basert på produksjonen i 2020. Bruk av studentsats som ein metode for å dimensjonere tilbodsstrukturen er meir eit verktøy for å vurdere kva som er mogleg å starta opp, enn kva ei utdanning og student faktisk kostar.

Forslag til overordna tilbodsstruktur skuleåret 2020/21

691	SUMMERT	veking	Student- tal 1. år	Hellårsek vivalentar 1 år	2. År heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søkjarar vår 2019	Budsjett
	Nordnes		340,00	262,08	99,00	172,73	129,74	663,56	716,00	56 787 001,67
	Stord		40,00	40,00	44,00	-	-	84,00	61,00	7 266 000,00
	Nygård		140,00	130,10	82,00	-	-	212,10	197,00	18 346 650,00
	Austevoll		30,00	30,00	26,00	-	-	56,00	28,00	4 844 000,00
	Hjeltnes		45,00	26,75	-	10,05	6,70	43,50	18,00	3 762 750,00
	Voss		55,00	32,60	-	22,11	16,75	71,46	75,00	5 960 040,00
	Fagskolen i Hordaland		650,00	521,53	251,00	204,89	153,19	1 130,62	1095,00	96 966 441,67

Tabell 1. overordna tilbodsstruktur for skuleåret 2020/21

Tabell 1 syner at det er forventa å kunne ta inn 650 nye studentar hausten 2020, og dette er lågare enn året før då det var forventa at skulen kunne ta inn 690 studentar. Nedgangen kjem av auke i studenttal 2. og 3. studieår som gjer at det vert mindre rom i ramma for nye studentar. Tabellen syner vidare korleis studenttala fordelar seg på studiestadene, samt kor mange studentar som er forventa å vere i utdanning 2. og 3. studieår skuleåret 2020/21. Tabellen syner også talet på søkjarar våren 2019.

Vidare vert tilbudsstrukturen for kvar av studiestadene og utdanningane vist, og eventuelle endringar frå skuleåret 2019/20 vert omtala.

Nordnes

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student-tal 1. år	Heilårsekivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søklarar vår 2019	Budsjett
Nordnes	Klima, energi og miljø i bygg FTB03N	0,67	30,00	20,00	-	26,00	17,33	63,33	57,00	5 478 333,33
	KEM /Tak og fasade FTB03N	0,67	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Bygg FTB01H	1,00	30,00	30,00	30,00	-	-	60,00	70,00	5 190 000,00
	Bygg FTB01N	0,67	35,00	23,33	-	39,33	30,67	93,33	75,00	8 073 333,33
	Automatisering FTE01H	1,00	30,00	30,00	8,00	-	-	38,00	47,00	3 287 000,00
	Automatisering FTE01N	0,67	30,00	20,10	-	18,76	19,43	58,29	61,00	5 042 085,00
	Elkraft FTE03H	1,00	30,00	30,00	25,00	-	-	55,00	60,00	4 757 500,00
	Elkraft FTE03N	0,67	35,00	23,45	-	39,53	36,85	99,83	113,00	8 635 295,00
	Maskinteknikk FTT04H	1,00	30,00	30,00	22,00	-	-	52,00	48,00	4 498 000,00
	Maskinteknikk FTT04N	0,67	30,00	20,10	-	22,11	16,08	58,29	55,00	5 042 085,00
	Maskinteknikk med ISO FTT11N	0,67	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Prosessteknikk FTK01H	1,00	-	-	14,00	-	-	14,00	35,00	1 211 000,00
	Prosessteknikk FTK01N	0,67	30,00	20,10	-	-	9,38	29,48	0,00	2 550 020,00
	Klassisk bygningshandverk FTB54H	1,00	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Klassisk bygningshandverk FTB54D	0,50	-	-	-	7,50	-	7,50	23,00	648 750,00
	Psykisk helsearbeid og rusarbeid FHH	0,50	30,00	15,00	-	8,50	-	23,50	40,00	1 616 800,00
	Rehabilitering FHH04D	0,50	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Spesialreinhald FHH10D	0,50	-	-	-	11,00	-	11,00	32,00	756 800,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Nordnes 2020/21

I skuleåret 2019/20 vart det starta opp to klassar innan bygg nett og elkraft nett, for skuleåret 2020/21 er det berre dimensjonert for ein klasse ved kvar av desse utdanningane. Nettklassane ved bygg og elkraft er sett til 35 studentar i staden for 30 som ved heiltidstilbodet.

Skuleåret 19/20 vart det starta opp prosess på heiltid i staden for deltid fordi det var auka interesse for tilbodet. I kolonne 6 (2. år heiltid) ser ein at det berre er 14 studentar som går på dette tilbodet i dag, og det er derfor ikkje tilrådd å starte ein ny heiltidsklasse hausten 2020. I staden vert det tilrådd å starte dette tilbodet på nett for å nå ut til fleire søklarar.

Tilbodet spesialreinhald starta opp hausten 2019 og er eit tilbod som skulen startar opp annakvart år, og det vert derfor tilrådd at dette tilbodet ikkje startar opp hausten 2020.

Tilbodet klassisk bygningshandverk ønsker skulen å starta opp annakvart år og det vert derfor ikkje tilrådd å starta opp ein ny klasse hausten 2020.

Stord

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student-tal 1. år	Heilårsekivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søklarar vår 2019	Budsjett
Stord	Maskinteknikk FTT04H	1,00	-	-	24,00	-	-	24,00	32,00	2 076 000,00
	Maskinteknikk med ISO FTT11H	1,00	-	-	20,00	-	-	20,00	29,00	1 730 000,00
	Elkraft FTE03H	1,00	20,00	20,00	-	-	-	20,00	0,00	1 730 000,00
	Automatisering FTE01H	1,00	20,00	20,00	-	-	-	20,00	0,00	1 730 000,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Stord 2020/21

Ved studiestaden Stord vert det føreslått å starta opp eit tilbod innan elkraft og eit tilbod innan automatisering hausten 2020. Hausten 2019 vart det starta opp eit tilbod innan maskinteknikk og eit innan maskinteknikk med ISO. Det vart lagt ut 30 studieplassar ved kvart tilbod, men det er i dag 20 studentar ved kvart tilbod.

Ved studiestaden Stord har det vore vanleg å veksle mellom kva tilbod som vert starta opp. Tidlegar starta ein gjerne opp eit tilbod innan elkraft og gjord ein deling andre studieår slik at nokon av studentane gjekk over til automatisering på 2. studieår. Fyrste studieår er likt ved desse to tilboda. Dette har vist seg å vere ein svært kostbar modell, fordi studenttala vart ganske låg andre studieår, og kostnaden ved å drive to tilbod 2. studieår vert ikkje tilstrekkeleg dekt. På bakgrunn av dette vert det tilrådd å lyse ut ein klasse innan kvar av utdanningane elkraft og automasjon, og dersom det ikkje vert nok søkjarar til å fylle begge klassane vert det tilrådd å berre gi tilbod om ei av utdanningane utan ei deling 2. studieår.

Nygård

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student-tal 1. år	Heilårsek vivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søkjarar vår 2019	Budsjett
Nygård	Maskinoffiser FTM02H	1,00	30,00	30,00	29,00	-	-	59,00	57,00	5 103 500,00
	Dekksoffiser FTM01H	1,00	30,00	30,00	28,00	-	-	58,00	80,00	5 017 000,00
	Boring FTP01H	1,00	30,00	30,00	25,00	-	-	55,00	36,00	4 757 500,00
	Havbunnsinstallasjoner FTP04H	1,00	20,00	20,00	-	-	-	20,00	7,00	1 730 000,00
	CNC og robotteknologi FTT53H	1,00	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	CNC og robotteknologi FTT53N	0,67	30,00	20,10	-	-	-	20,10	17,00	1 738 650,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Nygård 2020/21

Det er tilrådd to endringar ved studiestad Nygård hausten 2020, og dette er innan tilboda havbotn og CNC og robotteknologi. Desse to tilboda starta ikkje opp hausten 2019, men fagskulen ønskjer å gå i dialog med næringa for å få starta desse tilboda på nytt hausten 2020. Det er føreslått 20 studentar ved tilbodet innan havbotn, og dersom det ikkje vert nok søkjarar vil dei få tilbod ved boreutdanninga dersom det er ledige plassar.

Austevoll

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student-tal 1. år	Heilårsek vivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søkjarar vår 2019	Budsjett
Austevoll	Dekksoffiser FTM01H	1,00	30,00	30,00	26,00	-	-	56,00	28,00	4 844 000,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Austevoll 2020/21

Det vert ikkje foreslått endringar i tilbodet dekksoffiser ved Austevoll hausten 2020.

Hjeltnes

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student-tal 1. år	Heilårsek vivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søkjarar vår 2019	Budsjett
Hjeltnes	Arborist FPS01D	0,50	20,00	10,00	-	-	-	10,00	0,00	865 000,00
	Lokal matkultur FTK51N	0,67	25,00	16,75	-	10,05	6,70	33,50	18,00	2 897 750,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Hjeltnes 2020/21

Ved studiestaden Hjeltnes er det vanleg å starta opp tilbod innan Arborist annakvart år, og det vert derfor tilrådd å starta opp ein ny klasse hausten 2020 når noverande klasser er ferdig våren 2020. Det er 15 studentar ved dette tilbodet på noverande tidspunkt, noko som er normal klassestorleik ved dette tilbodet.

Vidare er det ønskjeleg å starta opp ein ny klasse innan tilbodet lokal matkultur hausten 2020. Per i dag er det 15 studentar ved dette tilbodet, men skulen opplev ein aukande interesse og det er derfor ønskjeleg å lyse dette ut.

Voss

691	Fagskolen i Hordaland	vektning	Student- tal 1. år	Heilårsek vivalentar 1 år	2. år heiltid	2. år nett	3. år nett	Sum Total	Søkjarar vår 2019	Budsjett
Voss	Anlegg FTB02H	1,00	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Anlegg FTB02N	0,67	30,00	20,10	-	22,11	16,75	58,96	65,00	5 100 040,00
	Rehabilitering FHH04D	0,50	25,00	12,50	-	-	-	12,50	10,00	860 000,00

Tabell 2. Tilbudsstruktur for Voss 2020/21

Ved studiestaden Voss vert det føreslått ein reduksjon frå 35 studieplasser fyrste studieår til 30 hausten 2020. Klasseromma ved studiestaden er dimensjonert for 30 studentar.

I tillegg er det kome ny førespurnad frå Voss kommune om å starta opp tilbod innan rehabilitering på Voss, og det vert derfor tilrådd å starta opp ein klasse med 25 studentar. Dersom det ikkje vert nok søkjarar kan fagskulen auke dimensjoneringa ved andre tilbod med god søking.

Vidare vurderingar

Når søkjartala ligg føre etter 15. april 2020 må fagskulen gjere nøy vurderingar i høve til kva tilbod som skal starta opp for å sikre berekraftige økonomiske føresetnader i åra framover. Det er nokre utdanningar som er kostbare å driva fordi det er låge søkjartal eller fordi det ofte fell frå studentar ved oppstart. Dette gjeld spesielt tilboda prosess, automatisering heiltid, havbotn og rehabilitering. Vidare vert det arbeidd med eit nytt tilbod innan marine fag – RAS-teknologi (Recirculating aquaculture systems) som ein håpar å få starta opp hausten 2020, og som anten må finansierast innanfor ramma, eller så må skulen søkje om nye studieplassar.

Arkivnr: 2015/11453-218
Saksbehandlar: Adeline Berntsen Landro

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Styret for Fagskolen i Hordaland	49/19	28.11.2019

Fastsetting av forskrifter for Fagskolen i Hordaland

Samandrag

Styret handsama 12.09.2019 sak PS 36/19 om nye forskrifter for Fagskolen i Hordaland; forskrift om eksamen, disiplinære sanksjonar og klagehandsaming for Fagskolen i Hordaland (forskrift for Fagskolen i Hordaland) og forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland. Forskriftene vart sendt på open høyring med frist 27.10.2019.

Forslag til vedtak

1. Forskrift om eksamen, disiplinære sanksjonar og klagehandsaming for Fagskolen i Hordaland (forskrift for Fagskolen i Hordaland) vert vedteke slik det kjem fram av saka og kunngjort hos Norsk Lovtidend.
2. Forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland vert vedteke slik det kjem fram av saka og kunngjort hos Norsk Lovtidend.

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør opplæring

Linda Farestveit
seksjonsleiar skule

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Forskrift for FiH
- 2 Forskrift om opptak

Fylkesrådmannen, 05.11.2019

Styret handsama 12.09.2019 sak PS 36/19 om nye forskrifter for Fagskolen i Hordaland; forskrift for Fagskolen i Hordaland og forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland. Forskriftene vart sendt på open høyring med frist 27.10.2019. Forskriftene vart sendt til følgjande spesifiserte høyringspartar:

- Studentrådet ved Fagskolen i Hordaland
- Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF)
- Fagskular som er med i lokal klagenemnd for fagskular i Hordaland og Sogn og Fjordane
- Relevante arbeidstakarorganisasjonar
- Råd for offentlige fagskoler (RFF)

Etter høyringsfristen er det kome inn ein uttale frå assisterande rektor ved Fagskolen i Hordaland, Helga Kristine Kallevik i høve til forskrift for Fagskolen i Hordaland.

Uttalen er som følgjer:

Til § 5-3 Klage på mappevurdering/emnekarakter

Tillegg til teksten (3):

Ved klage på endeleg karakter på mappevurdering/emnekarakter vert klage frå studenten og grunngjeving for karakteren frå lærarane i emnet sendt til klagenemnda. Klagenemnda vurderer klagen ut frå desse dokumenta og set endeleg karakter.

Bakgrunnen for ønske om eit tillegg til § 5-3 tredje ledd er at i klagesaker på mappevurdering/emnekarakter har skulen fått førespurnader frå klagehandsamar om ein skilde innleveringar ikkje skal evaluerast på nytt. Dette skal dei ikkje av di mappevurdering eller emnekarakter er ei heilskapsvurdering, og det studentane klagar på er den totale karakteren som består av fleire innleveringar o.l. over tid. Det vil sei at studentane berre kan klage på vektninga ved ei slik karakterfastsetting. For å kunne klage på ein skilde innleveringar o.l. som inngår i den totale karakteren må studentane klage etter at resultatet er gjort kjent ved den ein skilde innlevering etter gjeldande fristar.

Forskrift for Fagskolen i Hordaland § 5-3 tredje ledd er som følgjer:

Ved klage på endeleg karakter på mappevurdering/emnekarakter er det berre mogleg å klage på sluttvurderinga og ikkje på enkeltståande prøver og innleveringar tilbake i tid. Studenten har rett på grunngjeving for karakterfastsetting. Ved klage på mappevurdering/emnekarakter skal det gjerast ny vurdering av ein annan fagskule. Endring kan gjerast både i favør og disfavør av klagar.

Karakterfastsetting ved klagehandsaming etter denne paragraf kan ikkje påklagast.

Administrasjonen ved Opplæringsavdelinga meiner at tilhøva som ass. rektor ved fagskulen peikar på er tilstrekkeleg belyst i paragraf 5-3 tredje ledd gjennom følgjande setning: [Ved klage på endeleg karakter på mappevurdering/emnekarakter er det berre mogleg å klage på sluttvurderinga og ikkje på enkeltståande prøver og innleveringar tilbake i tid.]. På bakgrunn av dette vert det føreslått å ikkje ta uttale om endring i § 5-3 tredje ledd til følge.

Til slutt vert det føreslått at styret vedtek forskrift for Fagskolen i Hordaland og forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland utan endringar slik det ligg føre i denne saka (sjå vedlegg 1 og 2). Etter at styret har vedteke forskriftene vil dei verte kunngjort i Norsk Lovtidend (lovdata).

Forskrift om eksamen, disiplinære sanksjonar og klagehandsaming for Fagskolen i Hordaland (forskrift for Fagskolen i Hordaland)

Kapittel 1. Generelle føresegner

§ 1-1 Heimel og verkeområde

Styret ved Fagskolen i Hordaland har med heimel i §§ 16 og 21 i lov om høgere yrkesfaglig utdanning vedtatt forskrift som regulerer tilhøve knytt til eksamen, vurdering og disiplinære sanksjonar. Forskrifta regulerer også tilhøve knytt til klagerettar og klagehandsaming, annullering, skikkavurdering og politiattest jf. §§ 22-27 i fagskulelova.

§ 1-2 Forholdet til anna lovverk

Er føresegner i denne forskrifta i strid med lov og/eller forskrifter gitt av lovgjevar eller NOKUT, gjeld føresegner i lova med forskrifter.

Kapittel 2. Studierett, progresjon og permisjon

§ 2-1 Studierett

- (1) Studierett er rett knytt til det å vere teken opp som student ved eit studium eller eit emne, og ha studentstatus. Det gjev rett til å følgje lukka undervisning, eventuell praksis, kurs og seminar og til å gå opp til eksamen i samsvar med gjeldande studieplan.
- (2) Studieretten er knytt til utdanninga eller emnet på den studiestaden studenten har fått opptak til.
- (3) Lengd på studieretten:
  - a. Ved opptak til ei utdanning vert studenten tildelt studierett lik normert studietid for utdanninga.
  - b. Ein student som er teken opp til ei utdanning med mellom eitt og tre års studietid, kan etter avtale om endring i studieplan, få utvida studieretten i inntil eitt år ut over normert studietid.
  - c. Når studieretten ved ei utdanning er brukt opp etter bokstav a eller b, mister studenten automatisk alle rett knytt til det å vere teken opp som student. Studenten må søkje nytt opptak for eventuelt å fullføre utdanninga.
- (4) Studieretten fell automatisk bort når studieprogrammet er fullført og greidd. Det same gjeld emnestudentar når eksamen er gjennomført.
- (5) Ein student som har fullført ei utdanning, har rett til å forbetra karakter i inntil eitt år etter at utdanninga er fullført.

§ 2-2 Studieprogresjon

- (1) Ved dei maritime fagskuleutdanningane må studenten ha bestått alle emna det første året for å ha rett til å gå vidare til emna på andre året. Studenten vil ikkje tape retten til å gå vidare til andre året før fristen for kontinuasjonseksamen har gått ut. Om studenten består kontinuasjonseksamen, vert ikkje retten til å gå vidare tapt.

- (2) Ved dei tekniske, grønne og matfaglege fagskuleutdanningane kan studenten berre ha stroke i eitt emne for å kunne gå vidare med utdanninga. Det er ikkje mogleg å utsetje eit emne fullt ut til året etter med mindre det ligg føre særskilde tilhøve. Rektor kan gje dispensasjon til å utsetje, eller ta opp att, eit emne ved særskilde høve etter søknad.
- (3) Dei helsefaglege utdanningane er emnestrukturerte, og dei ulike emna byggjer på kvarandre. Ein student må ha bestått eit emne for å kunne halde fram i studiet på det neste. Alle emna og praksis skal vere bestått før studenten kan ta avsluttande eksamen. Rektor kan gje dispensasjon til å utsetje, eller ta opp att, eit emne ved særskilde høve etter søknad.
- (4) Ved tap av rettar har studenten klagerett. Sjå kap. 5. for korleis ein skal gå fram ved klage. Sjå også nærare føresegner i § 2-3.

§ 2-3 Tap av studierett

- (1) Ein student som har brukt alle forsøka i eit emne, ein eksamen eller praksisperiode utan godkjent resultat (jf. § 3-4 Rett til å gå opp til eksamen) og dermed blir stoppa av progresjonskrav, jf. § 2-2, taper studieretten. Ein student som har tapt studieretten, får først nye forsøk ved eit eventuelt nytt opptak til same utdanning.
- (2) Vedtak om tap av studierett skal varslast, jf. forvaltningslova § 16. Ved tap av rettar har studenten klagerett. Sjå kap. 5. for korleis ein skal gå fram ved klage.

§ 2-4 Permisjon

Ein student kan søkje om permisjon dersom tungtvegande grunnar gjer det naudsynt, til dømes ved sjukdom eller innkalling til førstegangsteneste. Permisjon blir som hovudregel gitt for ein periode på eitt studieår. I ekstraordinære tilfelle kan permisjon bli gitt i ytterlegare eitt år. Ein student som får barn under studiet, har rett til permisjon frå studiet under svangerskap og til omsorg for barn. Permisjon ved fødsel gjeld også far, medmor eller medfar.

Kapittel 3. Vurdering og eksamen

§ 3-1 Vurdering og arbeidskrav

- (1) Vurdering vert gjennomført på ein slik måte at skulen på eit mest mogleg sikkert grunnlag kan vurdere i kva grad studenten har nådd læringsutbyttet som er skildra i studieplanen for utdanninga, jf. fagskulelova § 21. Følgjande vurderingsformer vert nytta ved Fagskolen i Hordaland:

Skriftleg skuleeksamen	Skriftleg, individuell eksamen arrangert i eksamenslokale under tilsyn, med fastsett tid for utlevering av oppgåve og innleveringsfrist. Tal timar skal gå fram av studieplanen. Eksamen kan gjennomførast på papir eller digitalt.
Munnleg eksamen	Munnleg eksamen der studenten/-ane blir eksaminerte av minimum to sensorar.
Praktisk eksamen	Vurderingsform der studentar skal løyse praktiske oppgåver. Eksamen kan bli gitt individuelt eller i gruppe og kan inkludere element av skriftleg og/eller munnleg eksaminasjon.
Mappevurdering	Vurderingsform med rettleiing undervegs der karakteren blir fastsett på grunnlag av innleveringar som kan etterprøvast, prøver eller andre produkt som blir samla i ei mappe. Innhaldet kan samlast over tid og må vere fullført til fastsett frist. Mappevurdering kan byggjast opp som ei samla

	<p>mappevurdering eller delast i ei læringsmappe med påfølgjande vurderingsmappe.</p> <p>a) Læringsmappe er ei samling tekstar og/eller andre arbeid som er produserte gjennom ein viss periode. Samlinga dokumenterer prosess og/eller produkt, og skal vise studenten sine faglege refleksjonar og utviklinga i kompetanse.</p> <p>b) Vurderingsmappe er eit utval av element frå læringsmappa som danner grunnlag for fastsetjing av karakter. Prosessen som viser kva for element frå læringsmappa som skal telje med i vurderinga, skal gå fram av emneomtalen. Vurderinga kan skje undervegs i emnet og som formell sluttvurdering.</p>
Heimeeksamen	Skriftleg eksamen der studentane blir tildelte oppgåve på eit fastsett tidspunkt, og med fastsett frist for innlevering. Heimeeksamen kan vere individuell eller i gruppe. Tal på eksamensdagar skal gå fram av studieplanen.
Hovudprosjekt	Hovudprosjekt er eit eige emne som vert gjennomført mot slutten av studiet. Studentar arbeider med ei problemstilling og leverer ein rapport. Hovudprosjektet vert avslutta med ein munnleg og skriftleg eksamen.
Praksis	Praksis er ein del av utdanninga som går føre seg i eit relevant yrkesfelt med rettleiing og avsluttande vurdering.

- (2) Styret kan gi forskrift om tilhøve som er spesielle for den einskilde eksamen.
- (3) Vurdering med emnekarakter for kvart emne vert gjort på grunnlag av arbeidskrava for emnet. For å bestå emnet må arbeidskrava vere innfridd. Når emnekarakteren vert fastsett, blir det gjort på grunnlag av arbeidskrava. Dersom ein student ikkje har oppfylt alle arbeidskrava i eitt eller fleire tema, vil sluttkarakter i emnet bli F – ikkje bestått, og studenten har såleis ikkje rett til å gå opp til eksamen. Sjå også § 3-4 Rett til å gå opp til eksamen.
- (4) Arbeidskrav i undervisning og praksis skal gå fram av studieplanen.
- (5) Det er obligatorisk frammøte til undervisninga, det vil seie 80 % frammøte, ved alle utdanningar ved Fagskolen i Hordaland. Faglærer har ansvar for dokumentasjon på oppmøte. Fråvær kan ikkje overstige 10 % i praksisperioden i utdanningar med praksis.

§ 3-2 Karakterskala og vurderingsuttrykk

(1)

Nynorsk

Symbol	Nemning	Generell, ikkje fagspesifikk omtale av vurderingskriterium
A	Framifrå	Framifrå prestasjon som skil seg klårt ut. Studenten har svært gode kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.
B	Mykje god	Mykje god prestasjon. Studenten har mykje gode kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.
C	God	Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Studenten har gode kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.
D	Nokså god	Akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Studenten har nokså gode kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.

E	Tilstrækkeleg	Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Studenten har oppfylt minimumskrava som blir stilt til kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.
F	Ikkje bestått	Prestasjon som ikkje tilfredsstillar minimumskrava. Studenten har <i>ikkje bestått</i> på grunn av vesentlege manglar når det gjeld faglege kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse.

Bokmål

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk omtale av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Studenten har svært gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Studenten har meget gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Studenten har gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
D	Nokså god	Akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Studenten har nokså gode kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillar minimumskravene, men heller ikke mer. Studenten har oppfylt minimumskravene som blir stilt til kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillar minimumskravene. Studenten har <i>ikke bestått</i> på grunn av vesentlige mangler når det gjelder faglige kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Engelsk

Symbol	Description	General, qualitative, non-subject specific description of the assessment valuation criteria
A	Excellent	An excellent performance, clearly outstanding. The candidate demonstrates excellent knowledge, skills and general competence.
B	Very good	A very good performance. The candidate demonstrates very good knowledge, skills and general competence.
C	Good	A good performance in most areas. The candidate demonstrates good knowledge, skills and general competence.
D	Satisfactory	A satisfactory performance, but with significant shortcomings. The candidate demonstrates a limited degree of knowledge, skills and general competence.
E	Sufficient	A performance that meets the minimum criteria, but no more. The candidate meets the minimum criteria and demonstrates a very limited degree of knowledge, skills and general competence.
F	Failed	A performance that does not meet the minimum criteria. The candidate has failed because of an absence of knowledge, skills and general competence in the subject.

- (2) Ved einkilde emne kan vurderingsuttrykket «bestått – ikkje bestått» nyttast. Kva emne dette gjeld, går fram av studieplanen. Karaktarskalaen bestått/ikkje bestått er eit sjølvstendig vurderingsuttrykk utan samanheng med gradert skala (A–F).
- (3) Ved einkilde maritime konvensjonsemne kan vurderingsuttrykket «passed – not passed» nyttast. Kva emne dette gjeld, går fram av studieplanen. Karaktarskalaen passed/not passed er eit sjølvstendig vurderingsuttrykk utan samanheng med gradert skala (A–F).

§ 3-3 Sensur ved avsluttande vurdering og eksamen

- (1) Styret delegerer til rektor å nemne opp sensor ved eksamen, prøve, vurdering av oppgåver eller anna arbeid når resultatet er del av vitnemålet eller vert rekna inn i karakter for utdanninga, jf. fagskulelova § 21.
- (2) Eksamensplanen for fagskulen skal vere tilgjengeleg tre månader før eksamen vert gjennomført. Skulen skal ha rutinar for å gjere studenten kjent med eksamensplanen som seier når og kvar det ligg føre sensur. Jf. fagskulelova § 21, tredje ledd, skal sensur liggje føre innan tre veker dersom ikkje særlege årsaker gjer det naudsynt å bruke meir tid. Styret sjølv kan gjere unntak for enkelteksamenar og fastsetje lengre frist om det ikkje er mogleg å skaffe tilstrekkeleg med kvalifiserte sensorar som er naudsynt for å avvikle sensuren på tre veker.
- (3) Ved ny sensur jf. §§ 22 og 23 i fagskulelova vert éin eller fleire sensorar nytta. Minst éin sensor skal vere ekstern. Karakteren kan endrast i favør eller disfavør av den som klagar. Om ein karakter er fastsett på bakgrunn av både skriftleg og munnleg prøve, og karakteren vert endra etter ny sensur av den skriftlege delen, skal det verte gjennomført ny munnleg prøve for å fastsette endeleg karakter.

§ 3-4 Rett til å gå opp til eksamen

- (1) Studentar som er tekne inn til eit emne eller eit studium ved fagskulen, har rett til å gå opp til dei eksamenar og prøver som høyrer til studiet eller emnet. Det er ikkje høve til å gå opp som privatist ved fagskulen. I kvart emne er det fastsett særskilde arbeidskrav som prøver, innleveringar eller krav om obligatorisk frammøte og/eller praksis som må vere fullført før eksamen kan gjennomførast. Nærare opplysningar om dette vert gitt i studieplanen. Studentar som ikkje oppfyller eller består arbeidskrava som er fastsett i studieplanen, har ikkje rett til å gå opp til eksamen i det aktuelle emnet.
- (2) Studentar som følgjer normalt skuleår, vert automatisk meldt opp til eksamen. Frist for å melde seg av eksamen er *tre veker før* eksamensdato. Dette gjeld også studentar som har meldt seg opp til ny eller utsett eksamen. Gyldig fråværsårsak er sjukdom eller sterke velferdsgrunnar, og desse skal dokumenterast. Dokumentasjonen skal leverast/vere poststempla så raskt som mogleg og seinast innan *tre vekedagar* etter eksamen.
- (3) Ein student har rett til å ta eksamen ved fagskulen i same emne tre gonger. Ein student er å rekne som møtt til eksamen om han eller ho:
  - a) trekkjer seg etter frist for å melde seg av
  - b) ikkje møter på eksamen
  - c) ikkje leverer svar
  - d) møter på eksamen og trekkjer seg under eksamen
- (4) Fagskulen ved rektor kan gje dispensasjon for eit fjerde forsøk i spesielle tilfelle etter søknad frå studenten. Når ein student har teke eksamen på nytt, gjeld den beste karakteren.
- (5) Det er mogleg å gjennomføre praksisperiode ein gong til om denne ikkje er bestått. Vedtak om ikkje bestått praksisperiode er eit enkeltvedtak, og studenten har klagerett. Sjå kap. 5. for korleis ein skal gå fram ved klage.
- (6) Når ein student ikkje fullfører studiet/emnet innan normert studietid og det i mellomtida er gjort vesentlege endringar i studieplanen, gjeld retten til å fullføre etter den opphavlege studieplanen i eitt år etter at endringa vart gjort gjeldande.

§ 3-5 Grunngeving for karakterfastsetting

- (1) Ein student har rett til grunngeving for karakterfastsetjing. Dette gjeld også for alle arbeidskrav som inngår i avsluttande vurdering. Ved munnleg eksamen eller vurdering av praktiske ferdigheiter må krav om grunngeving setjast fram straks etter at karakteren er kunngjort. Dersom karakteren vert kunngjort elektronisk, må krav om grunngeving setjast fram innan éi veke. Ved anna kunngjering må krav om

grunngeving setjast fram *innan tre veker* frå karakteren vart kunngjort, eller det var rimeleg at kandidaten fekk kjennskap til karakteren.

- (2) Grunngeving skal normalt vere gitt *innan to veker* etter at studenten har sett fram krav om det. I grunngevinga skal det gjerast greie for dei generelle prinsippa som ligg til grunn for vurderinga og for vurderinga av studenten sin prestasjon. Dersom det er gitt skriftlege retningsliner for vurderinga, skal desse vere tilgjengelege for studentane etter at karakteren er fastsett.
- (3) Om studenten har bede om grunngeving innan fristen, vil studenten kunne setje fram klage *innan tre veker* etter å ha motteke grunngeving for karakterfastsettinga. Studenten vert oppmoda om å be om grunngeving før klage vert sett fram, men det er ikkje eit krav. Sjå kap. 5 om klage og klagehandsaming.

§ 3-6 Dokumentasjon

- (1) Studentar som fullfører og består ei utdanning, vil få utdelt vitnemål jf. § 19 i fagskulelova. Vitnemålet skal innehalde:
  - a) Emna som inngår i utdanninga
  - b) Omfang av emna og oppnådd karakter
  - c) Overordna læringsutbytte
  - d) Omtale av eventuell praksis
  - e) Nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) og kvalifikasjonen som vert oppnådd
  - f) Karaktersystemet som vert nytta
- (2) Tittel og omtale av hovudprosjekt eller fordjupingsemne skal gå fram av vitnemålet.
- (3) Ein student som ikkje har fullført, eller som har fullført men ikkje bestått heile utdanninga, kan be om ei karakterutskrift som syner fullførte og beståtte emne og eksamenar.
- (4) Ved dei maritime fagskuleutdanningane skal vitnemål skrivast på engelsk.

§ 3-7 Tilrettelegging ved eksamen eller prøve

- (1) Studentar som av medisinske eller andre grunnar har behov for spesiell tilrettelegging ved den praktiske gjennomføringa av eksamen, må sende søknad om dette til rektor *seinast tre veker før eksamen*. Om det oppstår akutt behov for tilrettelegging, kan det gjerast unntak frå søknadsfristen. Søknaden må innehalde dokumentasjon frå sakkunnig instans (til dømes lege, logoped, psykolog) med omtale av behovet for særleg tilrettelegging.
- (2) Særordningar kan vere spesiell fysisk tilrettelegging, bruk av særskilde hjelpemiddel og/eller utvida tid til eksamen, eller i spesielle tilfelle alternativ eksamensform. Døme på særordningar er: eige eksamenslokale, bruk av PC, skrivehjelp, munnleg eksamen i staden for skriftleg, høgtlesing av oppgåva, høgtlesing av svara for korrektur, ekstra pausar med høve til å kvile, ammeausar og liknande.
- (3) Ved skriftleg eksamen med tilsyn kan det verte gjeve utvida tid med inntil 25 % av normal eksamenstid; maksimalt éin time.
- (4) Særordningar skal likevel vere slik at prestasjonen vert vurdert etter vanlege faglege kriterium.
- (5) Eventuelt avslag på søknad om tilrettelagt eksamen er eit enkeltvedtak, og studenten har klagerett. Sjå kap. 5. for korleis ein skal gå fram ved klage.

§ 3-8 Fusk og forsøk på fusk

- (1) Det vert vurdert som fusk om ein student nyttar ulovlege hjelpemiddel under eksamen, prøve eller innlevering eller på andre måtar handlar i strid med eksamensreglement eller reglar om kjeldebruk bestemt av fagskulen. Om det under eksamenar eller prøver med tilsyn oppstår situasjonar som gjer at ein student

kan mistenkast for fusk, skal studenten straks gjerast merksam på at forholda vil bli rapportert til administrasjonen ved fagskulen for vidare handsaming. Eksamensreglement og reglar for kjeldebruk finn ein på heimesida til fagskulen.

- (2) Studenten skal ha høve til å velje om han/ho ønskjer å avbryte eller fortsette eksamen. Det same gjeld for studentar som har hjulpet andre til fusk. Studentar som har fuska eller forsøkt å fuske, vil få eksamen eller prøve annullert. Det er den lokale klagenemnda som fattar vedtak om annullering (jf. § 3-9) på grunn av fusk eller forsøk på fusk, og eventuelle disiplinære sanksjonar (§ 4-1 tredje ledd).

§ 3-9 Annullering av eksamen

- (1) Den lokale klagenemnda kan annullere eksamen/emnekarakter om studenten har fuska eller er blitt tatt opp til utdanninga ved hjelp av falskt vitnemål eller anna form for utilbørleg oppførsel, jf. fagskulelova § 24. Høve til annullering vert ikkje forelda. Sjå § 4-1 tredje ledd i høve til disiplinære sanksjonar i samband med annullering på dette grunnlag.
- (2) Etter avgjersle om annullering skal eventuelt vitnemål eller karakterutskrift leverast tilbake til fagskulen. Om vitnemål eller karakterutskrift ikkje vert levert tilbake til skulen i rett tid, kan skulen krevje hjelp frå namsmannen i samsvar med reglane i tvangsfullbyringslova kap.13. Dannar vitnemålet grunnlag for autorisasjon for yrkesutøving skal fagskulen gje melding om annullering til vedkomande mynde.
- (3) Annullering av eksamen er eit enkeltvedtak, og studenten kan klage på vedtaket til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning. Sjå kap. 5. for korleis ein går fram ved klage og kva rettar studenten har ved disiplinære sanksjonar.

§ 3-10 Gjennomføring av eksamen etter avbrot av studium

Ein student som har brote ordinær studieprogresjon og kjem attende ved eit seinare høve for å fullføre utdanninga, må inngå skriftleg avtale med fagskulen om kva eksamenar som skal gjennomførast.

§ 3-11 Godskriving og fritak

- (1) Jf. § 8 i fagskulelova kan studentar som kan dokumentere å ha bestått likeverdige eller tilsvarande emne med same omfang (studiepoeng), ved same eller ein annan institusjon, søkje godskriving for delar av tidlegare utdanning. Det vert ikkje gjeve dobbel uttelling for det same faginnhaldet. Med dette meiner ein til dømes at eit emne ikkje kan gje uttelling på fleire vitnemål.
- (2) Læringsutbytteomtale eller studieplan vert nytta for å vurdere om studenten har rett på godskriving av eit emne.
- (3) Dersom studenten kan dokumentere å ha bestått anna type utdanning eller har fått realkompetanse for delar av ei fagskuleutdanning, kan studenten søkje om fritak for eitt eller fleire emne. Fritaket skal byggje på ei fagleg vurdering av om den heilskaplege kompetansen til søkjaren samla kan gje grunnlag for fritak for ein del av fagskuleutdanninga. Slik kompetanse kan vere opparbeidd gjennom arbeidsliv, frivillig sektor og anna utdanning. Den kan også vere av anna formell, ikkje-formell eller uformell slag.
- (4) For å få skrive ut vitnemål eller anna dokumentasjon for fullført utdanning ved fagskulen, må minst 30 studiepoeng som skal inngå i utrekningsgrunnlaget, vere avlagt ved Fagskolen i Hordaland, normalt som siste del av utdanninga, jf. § 38 i fagskuleforskrifta.
- (5) Søknad om godskriving eller fritak må leverast til skulen innan 30. september for emna i haustsemesteret og 1. februar for emna i vårsemesteret. Søknaden må innehalde dokumentasjon av omfang og innhald i emnet/kompetansen som studenten ønskjer å søkje godskriving eller fritak for; nærare bestemt:
  - a) Vitnemål / karakterutskrift / realkompetansevurdering

- b) Oversikt over kva tema som inngår i emnet
  - c) Oversikt over læringsutbytteomtale av emnet eller studieplan
  - d) Eventuelt andre relevante dokument
- (6) Om ein student får godkjent søknad om fritak av eit emne, skal dette gå fram av vitnemålet med referanse til bestått emne ved same eller annan institusjon. Ved godskriving av eitt eller fleire emne er det normalt siste utdanningsinstitusjon som skriv ut vitnemål jf. § 3-11 fjerde ledd over.
- (7) Vedtak om godskriving og fritak av eit emne vert fatta av rektor. Vedtak om godskriving eller fritak ved Fagskolen i Hordaland er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav b og kan klagast på etter denne lova (§§ 28 og 29). Klage skal sendast til fagskulen, og nærare føresegner om klagehandsaming er gitt i kap. 5. i denne forskrifta.

§ 3-12 Annullering av vedtak om godskriving og fritak

- (1) Den lokale klagenemnda kan annullere vedtak om godskriving eller fritak av eitt eller fleire emne dersom ein student har fått dette ved hjelp av falskt vitnemål eller anna form for utilbørleg oppførsel jf. fagskulelova § 24.
- (2) Høve til annullering vert ikkje forelda. Studenten kan klage på vedtak om annullering til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning jf. kap. 5. i denne forskrifta.

Kapittel 4. Disiplinære sanksjonar

§ 4-1 Utestenging og bortvising

- (1) Ein student som trass skriftleg varsel frå fagskulen gjentekne gonger opptrer på ein måte som verkar grovt forstyrrende for medstudentar sitt arbeid eller for verksemda ved fagskulen elles, kan etter vedtak av den lokale klagenemnda verte bortvist frå fagskulen i inntil eitt år. Med bortvising meiner ein at studenten ikkje får delta i undervisning eller opphalde seg på skulen sitt område i bortvisingsperioden. Dersom ein student på trass av skriftleg varsel frå fagskulen ikkje etterkjem eit vedtak om bortvising, kan den lokale klagenemnda vedta å stenge ute studenten frå utdanninga i inntil eitt år. Med utestenging meiner ein her å miste retten til å fullføre studiet.
- (2) Den lokale klagenemnda kan vedta at ein student som har skapt fare for liv eller helse - eller har oppført seg grovt usømeleg overfor nokon studenten har møtt i samband med undervisning eller praksisopplæring - vert utestengt frå fagskoleutdanning med klinisk undervisning og praksisstudium, og fråteken retten til å gå opp til eksamen i slik utdanning ved fagskulen i inntil tre år. Det same gjeld dersom ein student har brote lovfesta teieplikt.
- (3) Den lokale klagenemnda kan vedta at ein student som har nytta falskt vitnemål, andre falske dokument eller vist anna form for uheiderleg åtferd, eller som har fuska eller forsøkt å fuske, vert utestengt frå all utdanning ved fagskule og vert fråtatt retten til eksamen ved fagskulen i inntil eitt år. Tilsvarende gjeld for ein student som forsetteleg har medverka til fusk.
- (4) Eit vedtak om bortvising eller utestenging av ein student kan berre fattast med minst to tredels fleirtal i den lokale klagenemnda. Studenten skal ha høve til å forklare seg før kvart vedtakspunkt. Vedtaket er eit enkeltvedtak, og studentane kan klage til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning. Sjå kap. 5. for korleis gå fram ved klage.
- (5) Rektor ved fagskulen kan fatte vedtak om bortvising dersom avgjerda i saka ikkje kan vente til den lokale klagenemnda kan kome saman i møte jf. §§ 25 og 12 i fagskulelova.

§ 4-2 Forbod mot bruk av klesplagg som heilt eller delvis dekker andletet

- (1) Studentar og tilsette skal jf. fagskulelova § 43 første ledd ikkje nytte klesplagg som heilt eller delvis dekker andletet i samband med undervisning eller tilsvarande, inkludert på turar, ekspedisjonar og liknande.
- (2) Ein student som trass skriftleg åtvaring har nytta klesplagg som heilt eller delvis dekker andletet i strid med første ledd i denne paragraf, kan bortvisast i inntil eitt år. Vedtak om bortvisning kan fattast av rektor. Vedtaket er eit enkeltvedtak, og studenten kan klage til den lokale klagenemnda for Fagskolen i Hordaland. Sjå kap. 5. for korleis ein går fram ved klage.
- (3) Dersom ein student på trass av skriftleg varsel frå fagskolen ikkje etterkjem eit vedtak om bortvisning, kan den lokale klagenemnda vedta å stenge ute studenten frå utdanninga i inntil eitt år. Med utestenging meiner ein her å miste retten til å fullføre studiet. Vedtaket er eit enkeltvedtak, og studenten kan klage til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning. Sjå kap. 5. for korleis ein går fram ved klage.

§ 4-3 Skikkavurdering

- (1) Jf. fagskulelova § 26 skal ei skikkavurdering gjerast ved alle utdanningar der studenten kan utgjere ein fare. Fagskoleutdanningar ved Fagskolen i Hordaland som er omfatta av desse reglane er:
  - a) Psykisk helsearbeid og rusarbeid
  - b) Psykisk helsearbeid
  - c) Spesialreinhald og sterilforsyning i helsetenesta
  - d) Rehabilitering
  - e) Rus og avhengigheitsproblematikk
  - f) Kreftomsorg og lindrande pleie
- (2) Skikkavurdering er ei kontinuerleg vurdering gjennom studieløpet ved den aktuelle utdanninga som er underlagt desse reglane. Vurderinga skal avdekkje om ein student har dei naudsynte føresetnadene for å kunne utøve yrket. Ein student som i utdanninga eller i framtidig yrkesutøving kan utgjere ein fare for liv, fysisk og eller psykisk helse, rettar og tryggleik til barn, unge og eller vaksne i sårbare situasjonar, er ikkje skikka for yrket.
- (3) Om det er tvil om ein student er skikka, skal det i tillegg gjerast ei særskilt skikkavurdering av skikkanemnda ved fagskolen.

§ 4-4 Særskilt skikkavurdering

- (1) Studenten skal ha skriftleg varsel om at det ligg føre grunna tvil om vedkomande er skikka for yrket, og kallast inn til vurderingssamtale. Studenten skal få tilbod om utvida oppfølging og rettleiing med mindre det er klart at slik oppfølging ikkje er eigna til å hjelpe studenten. Praksisperiodar kan utsettast frå tvilsmelding er motteke til etter at utvida rettleiing er avslutta, eller til saka er avgjort.
- (2) Om utvida oppfølging og rettleiing ikkje leiår til naudsynt endring og utvikling hos studenten, skal skikkaansvarleg fremme saka for skikkanemnda.

§4-5 Handsaming av særskilt skikkavurdering

- (1) Studenten skal varslast i god tid om tidspunkt for møte i skikkanemnda og gjerast kjent med opplysningane i saka. Studenten skal ha høve til å leggje fram sine synspunkt for nemnda før møtet.
- (2) Nemnda lagar ei innstilling til den lokale klagenemnda ved fagskolen med ei vurdering av om studenten er skikka eller ikkje, om studenten bør stengast ute heilt eller delvis frå den aktuelle utdanninga, og lengda på utestengingsperioden og eventuelle vilkår for at studenten skal starte opp ved utdanninga igjen.
- (3) Det er den lokale klagenemnda for fagskolen som på bakgrunn av innstilling frå skikkanemnda som fattar vedtak om at ein student ikkje er skikka og om studenten skal stengjast ute frå utdanninga. Vedtak om at studenten ikkje er skikka for eit yrke og eit vedtak om utestenging fordi studenten ikkje er skikka for yrket, skal fattast med minst to tredels fleirtal. Ein student har rett til å uttale seg før det vert fatta vedtak i ei sak

om skikkavurdering eller utestenging. Det skal ikkje skrivast ut vitnemål for den aktuelle utdanninga til ein student som er funne ikkje skikka for yrket.

- (4) Studenten kan jf. fagskulelova § 26 klage på vedtak om skikkavurdering og eventuelt utestenging til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning.

Kapittel 5. Klage og klagehandsaming

§ 5-1 Klageinstans

- (1) Ved klage på karakterfastsetting vert det gjeve ny sensur eller ny vurdering. Sjå også § 3-5 om grunngeving for karakterfastsetting, § 5-3 om klage på mappevurdering/emnekarakter og § 5-4 om klage på eksamensvurdering.
- (2) Den lokale klagenemnda for Fagskolen i Hordaland handsamar klager på enkeltvedtak som er gjort ved fagskulen. Klager på enkeltvedtak som vert handsama av den lokale klagenemnda, er som følgjer:
  - a) formelle feil ved eksamen (t.d. feil ved oppgåveteksten, eksamensavvikling eller ved gjennomføring av sensur)
  - b) eksamen under særskilde vilkår
  - c) opptak på grunnlag av realkompetanse eller spesielle opptakskrav
  - d) fritak eller godskriving av emne
  - e) tap av rettar jf. §§ 2-3 og 4-2
- (3) Den lokale klagenemnda har fem medlemmer med personlege varamedlemmer. Leiaren og vara for leiar skal fylle dei lovbestemte krava for lagdommarar. Leiar og vara for leiar skal ikkje vere tilsett ved fagskulen. To av medlemmene skal vere studentar. Mandatet til klagenemnda vert innretta i høve til forvaltningslova. Den lokale klagenemnda er vedtaksfør når leiar eller vara for leiar og to andre medlemmer er til stades. Vedtak fatta av den lokale klagenemnda i saker som gjeld fagskulane sine enkeltvedtak, kan ikkje påklagast.
- (4) Den lokale klagenemnda for fagskulen fattar sjølv enkeltvedtak i saker av meir alvorleg karakter etter innstilling frå fagskulen. Saker som lokal klagenemnd kan avgjere er:
  - a) bortvising
  - b) utestenging
  - c) skikkavurdering og utestenging på dette grunnlag
  - d) annullering av eksamen
  - e) tap av rettar knytt til merknad i politiattest
- (5) Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning er klageinstans for enkeltvedtak som er fatta av den lokale klagenemnda som første instans jf. andre ledd over, og ordinært opptak gjennom Samordna opptak. Sjå nærare føresegner om opptak i forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland.

§ 5-2 Framgangsmåte og fristar

- (1) Studenten må sende klaga *seinast tre veker* etter at vedtaket eller karakter er gjort kjent, eller studenten har hatt rimeleg høve til å gjere seg kjent med vedtaket. Studenten skal få svar på klaga seinast innan éin månad. Dersom klagehandsaminga tek lengre tid, skal klagar underrettast om dette skriftleg. Klaga skal vere skriftleg og sendast til fagskulen sitt postmottak (e-post eller brev) ved rektor.
- (2) Rektor skal i saker der fagskulen har fatta vedtak i første instans, vurdere om det er grunn til å oppheve vedtaket. Dersom rektor ikkje finn grunn til å oppheve vedtaket, sender rektor klaga til handsaming i den lokale klagenemnda.

- (3) Klage over formelle feil ved eksamen må sendast *innan tre veker* etter at studenten er eller burde vore gjort seg kjent med det forhold som gir grunnlag for klage.
- (4) Den skriftlege klaga skal innehalde:
  - a) kven som klagar (namn og adresse)
  - b) vedtak/tilhøve det vert klaga over
  - c) kva klaga gjeld
  - d) dato og underskrift/er

§ 5-3 Klage på mappevurdering/emnekarakter

- (1) Studenten har rett til å klage på karakterfastsetting ved alle prøver og innleveringar som har konsekvens for avsluttande vurdering i eit emne. Ved klage på karakter ved prøver eller innleveringar må studenten setje fram klage innan tre veker frå karakteren var gjort kjent, eller tre veker etter at studenten har fått grunnngjeving.
- (2) Om studenten set fram klage på karakter ved prøve, innlevering og andre arbeidskrav som har konsekvens for avsluttande vurdering, skal det gjerast ei ny fagleg vurdering av ein annan part. Studenten vert oppmoda til å be om grunnngjeving før det vert sett fram klage.
- (3) Ved klage på endeleg karakter på mappevurdering/emnekarakter er det berre mogleg å klage på sluttvurderinga og ikkje på enkeltstående prøver og innleveringar tilbake i tid. Studenten har rett på grunnngjeving for karakterfastsetting. Ved klage på mappevurdering/emnekarakter skal det gjerast ny vurdering av ein annan fagskule. Endring kan gjerast både i favør og disfavør av klagar. Karakterfastsetting ved klagehandsaming etter denne paragraf kan ikkje påklagast.
- (4) Ved klage over karakterfastsetting på vurdering av arbeid som er utført i gruppe (der ein får gruppekarakter), må alle gruppemedlemmene samla samtykke i og skrive under på klaga.
- (5) Ved ny sensur skal nye sensorar ikkje få oppgitt karakteren det vert klaga på.

§ 5-4 Klage på eksamensvurdering

- (1) Ved klage over karakterfastsetting ved ein eksamen skal ny sensor/ar nyttast, og minst éin sensor skal vere ekstern. Ny sensur skal liggje føre innan same fristar som gjeld for ordinær eksamen. Endring kan gjerast både i favør og disfavør av klagar. Karakterfastsetting ved ny sensur etter denne paragraf kan ikkje klagast på.
- (2) Om den endelege karakteren blir fastsett på grunnlag av ei munnleg prøve/justering i samanheng med ein skriftleg deleksamen, og klagar får medhald i klage på sensuren av den skriftlege delen av eksamen, skal det haldast ny munnleg eksamen før ny endeleg karakter kan settast.
- (3) Vurdering av munnleg prestasjon eller anna vurdering som på grunn av type prøve ikkje let seg etterprøve, kan ikkje klagast på med mindre det gjeld formelle feil ved eksamen.
- (4) Ved ny sensur skal ny sensor/ar ikkje få oppgitt karakteren det vert klaga på.

§ 5-5 Klage på formelle feil ved eksamen, prøve eller liknande

- (1) Ein student som har vore oppe til eksamen, prøve eller liknande som vert vurdert med karakter, kan klage på formelle feil innan tre veker etter at studenten er blitt, eller burde gjort seg kjent med feilen. Klaga skal sendast til fagskulen, og den lokale klagenemnda for fagskulen er klageinstans.

- (2) Eit sensurvedtak skal opphevast dersom det er gjort feil som kan ha hatt noko å seie for studentane sin prestasjon, eller fagleg vurdering av prestasjonen. Dersom feilen kan rettast opp gjennom ny sensur, skal dette gjennomførast. Dersom feilen ikkje kan rettast opp gjennom ny sensur, skal det haldast ny eksamen, prøve eller liknande med nye sensorar. Studenten har klagerett ved ny sensur jf. denne paragraf som nemnt i § 5-3 og 5-4.
- (3) Rektor eller den lokale klagenemnda kan bestemme at det skal gjennomførast ny sensur eller haldast ny eksamen, prøve eller liknande dersom det er gjort formelle feil som kan ha hatt innverknad på ein eller fleire studentar sin prestasjon eller fagleg vurdering av desse.

Kapittel 6. Avsluttande føresegner

§ 6-1 Ikraftsetjing og oppheving

Denne forskrifta trer i kraft 28.11.2019. Samtidig vert forskrift for Fagskolen i Hordaland gjeldande frå 24.01.2019 oppheva.

Forskrift om opptak ved Fagskolen i Hordaland

§ 1-1 Generelt om opptak

- (1) Opptak av studentar til Fagskolen i Hordaland skjer gjennom Samordna opptak. Dette gjev felles kvalifikasjonskrav og reglar for poengutrekning for søkjarar i heile landet. Opptak av studentar skjer berre på grunnlag av poengutrekning og rangering (realkompetanse vert rekna om til poeng). Dette gjev høve til å sjå både tal og poengnivå for søkjarar ved opptak til kvar fagskuleutdanning.
- (2) Ordinær søknadsfrist til fagskuleutdanning ved Fagskolen i Hordaland er 15. april. Ved avvikande søknadsfrist vert dette kunngjort på heimesida.
- (3) Ved opptak vert søkjarar rangert jf. § 1-7 i denne forskrifta.

§ 1-2 Opptakskrav

- (1) Opptak til studia ved Fagskolen i Hordaland er jf. fagskuleforskrifta § 7 enten relevant fag- eller sveinebrev, treårig yrkesfagleg opplæring eller generell studiekompetanse, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring nivå 4, eller tilsvarende realkompetanse.
- (2) Spesielle opptakskrav (t.d. krav til autorisasjon, opptaksprøver, karakter o.l.) og informasjon om kva som er relevant utdanning som gjev grunnlag for opptak, er nedfelt i studieplanane.

§ 1-3 Opptak på vilkår

- (1) Søkjarar som kan dokumentere at dei skal gjennomføre fag- eller sveineprøve etter opptaksfristen, kan tildelast plass. Fagprøven må vere gjennomført innan 1. oktober i opptaksåret.
- (2) Søkjarar som søker på grunnlag av treårig yrkesfagleg utdanning eller generell studiekompetanse, og som ikkje kan gjennomføre eksamen i vidaregåande opplæring på grunn av spesielle høve, kan få opptak til fagskuleutdanning dersom følgjande vilkår er oppfylt:
  - a) søkjaren består eksamen i eitt eller fleire fag i vidaregåande opplæring i løpet av fyrste semester
  - b) søkjaren har standpunktkarakter 2 eller betre i faget
  - c) søkjaren har ikkje allereie avsluttande vurdering i faget, og
  - d) søkjaren oppfyller fastsette karakterkrav når eksamen er avlagt

Ved spesielle høve meiner ein sjukdom, ulykke eller dødsfall i nær familie.

- (3) Søkjarar som har fått opptak på vilkår, kan ikkje reservere studieplassen.
- (4) Studenten misser plassen og studieretten om han/ho ikkje består eller ikkje fullfører fagprøven eller eksamen innan fristen jf. denne paragrafen.

§ 1-4 Søkjarar med utanlandsk utdanning

- (1) Søkjarar med fullført vidaregåande opplæring frå dei andre nordiske landa er kvalifisert for opptak ved Fagskolen i Hordaland når den vidaregåande opplæringa i dei respektive landa gjev generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende norsk fagskuleutdanning.

- (2) Søkjarar utanfor Norden kan jf. opplæringslova § 3-4a søkje NOKUT om godkjenning av utanlandsk fag- og yrkesopplæring. Alternativt må ein dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse i dei felles allmenne faga tilsvarande Vg1 og Vg2 i yrkesfaglege studieretningar. Sjå § 1-9 om realkompetansevurdering i denne forskrifta. Søkjarane må i tillegg dokumentere kunnskapar på nivå med B2 i «Test i Norsk – høgere nivå» (Bergenstesten) eller tilsvarande jf. § 9 tredje ledd i fagskuleforskrifta.

§ 1-5 Reservasjon av studieplassen

- (1) Søkjarar som har fått opptak ved Fagskolen i Hordaland, kan etter søknad få inntil to års utsetting av studiestart ved sjukdom, svangerskap, barsel, verneplikt eller andre tungtvegande grunnar.
- (2) Søknad med dokumentasjon skal sendast til fagskulen innan tre veker etter at tilbod om studieplass er motteke.

§ 1-6 Krav til politiattest

- (1) Ved utdanningar der studentar kan kome i kontakt med mindreårige eller andre sårbare grupper som del av praksis eller klinisk undervisning, er det krav om at studenten legg fram politiattest ved opptak, jf. fagskulelova § 27 og politiregisterlova § 39. Politiattesten skal vere slik som det går fram av barnevernlova § 6-10 andre ledd. Krav om politiattest skal gjerast kjent for studenten ved opptak til studium som er omfatta av desse føresegnene.
- (2) Søkjar må leggje fram politiattest innan 4 veker etter at søkjaren har fått tilbod om studieplass. Politiattesten skal ikkje vere eldre enn 3 månader.
- (3) Fornya vandelskontroll kan gjennomførast i løpet av studiet dersom det ligg føre nye opplysningar jf. politiregisterlova § 43.
- (4) Det er den lokale klagenemnda ved fagskulen som vurderer og fattar vedtak om at ein student skal misse retten til å delta i praksis eller klinisk undervisning basert på politiattest. Studenten kan klage på vedtaket til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning. Sjå kap. 5 om klagehandsaming i forskrift for Fagskolen i Hordaland.

§ 1-7 Poengutrekning

Omtale	Poeng
Det generelle grunnlaget for opptak § 1-2 første ledd	10 poeng
Relevant yrkespraksis i 100 % stilling utover det generelle grunnlaget for opptak, jf. gjeldande studieplan	1 poeng per 6 mnd. (inntil 10 poeng)
Fagprøve med «greidd mykje godt»	5 poeng
Relevant fagprøve i anna fag utover det generelle opptakskravet inkl. praksistid	5 poeng
Relevant fagprøve i anna fag utover det generelle opptakskravet med «greidd mykje godt»	2 poeng
Gjennomsnittleg karakterpoeng av talkarakterane i alle fag.	Multipliserast med 10

§ 1-8 Rangering

- (1) Den med høgast poengsum vert rangert først. Ved lik poengsum skal søkjarar rangerast etter alder. Eldre søkjarar vert rangert først.
- (2) Om det er venteliste etter at det ordinære opptaket er gjennomført, skal fagskulen tilby eventuelle ledige studieplassar til søkjarane på venteliste jf. føresegner om rangering og poengutrekning i denne forskrifta.
- (3) Om det er ledige studieplassar utan venteliste etter det ordinære opptaket er gjennomført, kan fagskulen tilby studieplassane til kvalifiserte søkjarar. Søknader om opptak etter denne føresegna vert handsama i den rekkefølga dei kjem.

§ 1-9 Realkompetansevurdering

- (1) Fagskolen i Hordaland gjennomfører realkompetansevurderinga i tråd med fagskulelova § 16 og fagskuleforskrifta § 7. Kompetansen til søkjaren vert vurdert opp mot læreplanmål i vidaregåande opplæring innan relevante programområde. Informasjon om kva som er relevant yrkesutdanning, er nedfelt i studieplanane. Opptak gjort på bakgrunn av realkompetanse vil berre gjelde for den utdanninga det vert realkompetansevurdert til.
- (2) Søkjarar som søker studieplass på bakgrunn av realkompetanse kan vere:
  - a) Søkjarar som har fullført vidaregåande opplæring, men i eit anna utdanningsprogram enn det som er det formelle opptakskravet
  - b) Søkjarar som ikkje har fullført vidaregåande opplæring
  - c) Søkjarar med utanlandsk utdanning
- (3) Søkjarar må dokumentere kompetanse i felles allmenne fag som svarar til nivå 4 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), ha fylt 23 år i søkjeåret og må ha minst 5 års relevant arbeidserfaring i høve til utdanninga.
- (4) Det er rektor som fattar vedtak om opptak på bakgrunn av realkompetanse etter innstilling frå opptakskomiteen jf. § 1-10 i denne forskrifta.

§ 1-10 Ansvar for opptak

Rektor er ansvarleg for opptak og skal på vegner av styret sørge for at opptaka til fagskuleutdanningane blir gjennomført korrekt. Rektor nemner opp medlemmer til ein opptakskomite. Komiteen skal gjennomføre det praktiske opptaket og også vurdere realkompetanse. Komiteen er sett saman av administrativt og pedagogisk tilsette. Det er rektor som fattar endeleg vedtak om opptak.

§ 1-11 Klage på vedtak om opptak

Opptak til fagskulen er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 første ledd bokstav b og kan klagast på etter denne lova (§ 28 og § 29). Klage på opptak vert handsama av Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning. Klage på opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering vert handsama av lokal klagenemnd for Fagskolen i Hordaland (sjå kap. 5 i forskrift for Fagskolen i Hordaland).

§ 1-12 Ikraftsetjing og oppheving

Denne forskrifta trer i kraft 28.11.2019. Samtidig vert føresegner om opptak i forskrift for Fagskolen i Hordaland gjeldande frå 24.01.2019 oppheva.